

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200889

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕಾವ್ಯವೇದನೆ

ಪ್ರೇಮಾರಾಧನೆ

ಆತ್ಮಶೋಧನೆ

Ideals are dangerous things.

Realities are better.

They wound. but they are better.

—Oscar Wilde

ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ
ಧಾರವಾಡ

ಸಂಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಡಿ. ವಿ. ಚಿತ್ತಾಳ ಬಿ. ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್. ಬಿ.
ಸರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ
ಧಾರವಾಡ

ಅಗಸ್ತ್ಯ ೧೯೫೧
ಪಕ್ಕುಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಸ್ವಾಧೀನ
ಬೆಲೆ : ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು :
ಎಸ್. ಎಮ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ
ಲಲಿತ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ

ಕಾವ್ಯವೇದನೆ—೧

ಪ್ರೇಮಾರಾಧನೆ

(ಸೃಣಯ ಗೀತಗಳು)

' ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ' ದ ಕೃಪೆಯಿಂದ

ಪರಿವಿಡಿ

- ೧ ಈ ಊರಿನ ಇವಳು
- ೨ ಗೋಡೆ
- ೩ ಅವಳನುಳಿಸುವ ಸುಳ್ಳು
- ೪ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚೆಲುವಿನೊಡಲ ಪಾಪ
- ೫ ಒಂದು ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆ
- ೬ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಣಕ
- ೭ ಕೂಲಿ
- ೮ ಮತ್ಸರ
- ೯ ಕುರುಡು ಪ್ರೀತಿ
- ೧೦ ಶೃಂಗಾರ ಕರಗಿತ್ತು ಕರುಣೆಯಲ್ಲಿ
- ೧೧ ನೌರುಷ
- ೧೨ ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನ
- ೧೩ ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟಿ
- ೧೪ ಪ್ರೀತಿ ಸಾಲದು
- ೧೫ —ಗೆ
- ೧೬ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ
- ೧೭ ಹಾಡು
- ೧೮ ಬೇಕಾದರೆ ಇರು
- ೧೯ ಪ್ರೀತಿಗೇ ಜಯ
- ೨೦ ನಾನಂದಿಗೂ
- ೨೧ ನಮ್ಮ ಸಾವು
- ೨೨ ರಸಪ್ರಕರಣ
- ೨೩ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ
- ೨೪ ನೆತ್ತರ: ನೀರು

ಉಪೋದ್— ಘಾತ

ಪೋಲಿ ಭಟ್ಟನಿಗು ಕಡಗ ಹಿಡಿಯಿತೇ
ಪ್ರಣಯವೆಂಬ ಹುಚ್ಚು
ಇವಗೆ ಬಲೆಬೀಸಿ ಹಿಡಿದ ಹೆಣ್ಣಿನಾ
ದಿಗುಡು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು

ಎಂಪು ನಗುತೆ ನಾ ತಿರುವಿದನೀತನ
ಪ್ರಣಯಿ ಗೀತೆಗಳ ಕಡತ
ಆಯ್ಯೋ ! ಆಯ್ಯೋ ! ವಾಷಂಡಿಯೇನನಿಹ
ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನೋ ಘಾತ !

ಪ್ರಣಯ ದೇವತೆಯ ಮಂದಿರದಲಿ ಬಿಡ
ಒಹುದೇ ಮಂಗನ ತಂದು
ವಿಂಗಾಣಿಯಂಗಡಿಗೇ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಂತೆ
ಹುಚ್ಚು ಹೋರಿಯೊಂದು ?

ಪ್ರಣಯದೇವತೆಯ ಮೈಯ ಮೇಲಿನಾ
ಹಾರಗಳನು ಹರಿದು
ಅವಳ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಶಿಲ್ಪವೈಭವದ
ಹೊನ್ನ ಕವಚವೊಡೆದು

ರನ್ನಹರಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಿತ್ತು ತುಟಿ
ಗಿಂಪನುಜ್ಜಿ ತೆಗೆದು
ಪುಷ್ಯರಾಗದಾ ತಿಲಕ ಕಳೆದು ಸಿಂ-
ಗಾರ ಮಾಡಿ ಬರಿದು

ಮೂಲ ಬಿಂಬವನು ತೋರಬಹುದೆ ಭ-

ಕ್ತರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಭಂಡ !

ಕಲ್ಲಿನೊರಟು ಮೂರ್ತಿಯನು ಕಂಡ ಮೇ-

ಲೆಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಬಂಧ ?

ಯಾರು ತಹರು ನೈವೇದ್ಯ ಯಾರು ತಹ-

ರಿನ್ನು ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ ?

ಪ್ರಣಯ ದೇವತೆಯ ನಗ್ನ ರೂಪವನು

ಹಾಡಲಾರ್ಗೇ ಬಾಯಿ ?

ಎಂದು ಕೊರಗಿದನು, ಅತ್ತು ಮರುಗಿದನು

ದೇವತೆಯಾ ಪೂಜಾರಿ

ಇನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯಿಂದೇನು ಎಂದು ಮಡ-

ಗಿದನು ಹೊಳೆಗೆ ತೂರಿ

—ಸಾ. ನೆಂ

ಪ್ರಣಯ ಗೀತಗಳು

ಈ ಊರಿನ ಇವಳು

ಇದೇ ಊರಿನಲಿ ಇರುವುದಾದರೆ
ಇವಳ ಬೆನ್ನ ಬಿಟ್ಟೇನೆ | ನಾ-
ನಿವಳ ಬೆನ್ನ ಬಿಟ್ಟೇನೆ ?

ಈ ಊರಿಗಾನು ಹೊಚ್ಚಹೊಸಬ
ಯಾರೂ ಅರಿಯರೋ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹುಚ್ಚ ಕಸಬ
ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತಾ ಹೋಗಿ
ಭುಜ-ಭುಜಾ ತಾಗಿ
ತಪ್ಪಾಯ್ತು ಅನ್ನದೇ ಬಿಟ್ಟೇನೆ | ನಾ-
ನಿವಳ ಬೆನ್ನ ಬಿಟ್ಟೇನೆ ?

ಹಂ. ಒಂದೇ ಮಾರು-ಮೊಳ-ಸನಿಯ
ಆದೇನೆ ನಾನು ಇವಳಿನಿಯ ?
ಏನೇ ಆಗಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವೆ
—ಅರರೆ ! ಇವಳು ಅವಳೇ
ಈ ಊರಿನಿವಳು ಆ ಊರಿನವಳೆ
ಅವಳೇ !

ಗೋಡೆ

ಅವರ ನನ್ನ ಮನೆ ನಡುವೆ ನಿಂತಿಹುದು
ಇಂಚಿನಗಲ ಗೋಡೆ | ಒಂದು
ಇಂಚೇ ಅಗಲಗೋಡೆ

ಗೋಡೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅನಿಸುವದು
ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುನೋಡೆ
ಹೀಗೆ ಅಳಿದುನೋಡೆ

ಮೂರು ಮೂರುವರೆ ವರುಷವಾಯ್ತು ನಾ-
ನಿಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿ

ಅವರ, ನನ್ನ ಮನೆಗೊಂದೆ ಅಗಸ ಹಾ-
ಲವಳು ಒಂದೆ ಕೆಲಸಿ

ಅವರ ಮನೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿಸರು
ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲವೂ

ಯಾಕೋಯೇನೋ ಮೂಡದಿದೆ ನನಗೆ ಅವ-
ರಲ್ಲಿ ಇನಿಸು ಒಲವೂ

ನನ್ನ ಒಂಟಿ ಜೀವನದ ದುಕ್ಕ ನೆರೆ-
ಮನೆಯ ಸವಿಯ ಸುರುಕು

ಹಿಗ್ಗು ಮುಗ್ಗು ಮಾಡಿಹವು ಗೋಡೆಯನು
ಬಂತು ಅದಕೆ ಬಿರುಕು

ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು

ನನ್ನ ಮನೆಯಲೂ ಅವರ ಮನೆಯಲೂ
ಹಳೆಯ ಮುದುಕಿ ತಾಯಿ
ಅಥವಾ ಈ ಎರಡು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಎರಡು ಗಂಡು ನಾಯಿ
ಇರುತ್ತಲಿದ್ದರೆಂದಾದರೊಮ್ಮೆ ತೆರೆ-
ದಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಬಾಯಿ !

ಗೋಡಯಾಚೆಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹರೆ-
ಹೊಮ್ಮಿ ಬಂದ ಹುಡುಗಿ
ಗೋಡೆ ಬೀಳದೆಯೆ ನಮ್ಮ ಎದೆಯ ಕರೆ
ಕೆಮ್ಮಿನಿಂದ ನಡುಗಿ—
ಏನು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತೇ ?
ನಡುವೆ ಇರಲೆಬೇಕಾದ ಗೆಳೆತನವ
ಹೀಗೆ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತೇ ?

ಅವಳನುಳಿಸುವ ಸುಳ್ಳು

ಇಲ್ಲೆ ಇರು ನನ್ನ ಎದೆಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬರುವೆನು
ನೋಯುತ್ತಿರುವ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ

ಅವಳನುಳಿಸಿ ಬರುವೆನು

ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆ ಚಂದಕಂಡಳೆಂದೆ ದುಕ್ಕ ವೊಳೆತಿತು
ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯೊಳೆದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸುಖವು ಮುಳುಗಿತು

ಅವಳೆನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಯಿತೆಂದೆ ಉಸಿರು ಉಸಿರಿಗೂ
ಅವಳೆದೆಯಲಿ ಸಾವು ಸುಳಿದು ಸೊಗ ಸಿಗದಿದೆ ಹೆಸರಿಗೂ

ಓ ಹೃದಯವೆ, ಅವಳುಳಿಯಲಿ

ಅಂಕೆ ಹೇಳಿ ಸುಳ್ಳನು

ಅವಳ ರೊಚ್ಚಿಗೆಬ್ಬಿಸುವೆನು

“ ಪ್ರೀತಿಸೆ ನಾ ನಿನ್ನನು ”

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚೆಲುವಿನೊಡಲ ಪಾಪ

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದೊಂದು ಚೆಲುವು
ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಸುಳಿಯಿತು
ವೆಚ್ಚು ಜೀವವೊಂದು ಅದರ
ಪುಚ್ಚ ಕಂಡೆ ನಲಿಯಿತು

ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಲಿಲ್ಲ. ಕರೆದ-
ಹಾಗೆ ಚೆಲುವು ಬಂದಿತು
ನನ್ನ ಬಾಳು ನಿನಿಂದ
ಸಾರ್ಥಕವೆಂದೆಂದಿತು.

ವೆಚ್ಚು ಜೀವವಾ ಚೆಲುವಿನ
ಪುಚ್ಚ ಹಿಡಿದೆ ಆಡಿತು
ಅದರೊಡಲಿನ ಪಾಪ ಬಂದು
ಇದಕೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯೆಂದು
ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತೋ
ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತು

ಬಂದು ಪ್ರಣಯ ಗೀತ

“ ನಿನಗೆ ಜೀರ್ಣವಾಗಬಹುದೆ
ಒಂದು ಹರಕು ಹೋಳಿಗೆ ?
ಸಾಗಬಹುದೆ ನಿಸನ್ನೊಬ್ಬ-
ಳಿಂದ ನನ್ನ ಪೀಳಿಗೆ ?
ಸುತ್ತು ಮಾತನಾಡಲೇಕೆ
ಜೋಡಿಯಾಗಬಹುದೆ ಮೇಕೆ
ನೀನು — ಈಗೂಳಿಗೆ ?

ಸಾಧಾರಣ ನಿನ್ನ ರೂಪ
ಆದರೆ ನಿನಗೊಲಿದ ಭೂಪ
ಹಣವ ಸುರಿಮ ಮುದ್ದಿಗೆ
ಸೋಲಬೇಕು
ಮಾತು ಸಾಕು
ಬಯಸೆ ನಿನ್ನ ಮುದ್ದಿಗೆ.

ನೋಡು ನಿನಗೆ ಕಾಮಳೆ
ಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಕೋಮಲೆ
ತೋರುತಿಹುದು
ಸಾರುತಿಹುದು
ಅವನೆ ನಿನ್ನ ದೇಹವು
ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಲಬಹುದು ಮಾಂಸ
ದೀನನ್ನ ದಾಹವು ”

ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು

“ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸೋತು ಬಂದೆ
ಉಳಿವು ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೆ
ಒಳ್ಳೆ ಎನಲು ಮರಣವು
ನನ್ನೊಳಿರಲಿ ಕರುಣವು ”

“ ಇಂಥ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ
ಎಂದೆಂದೂ ಬೀಳದು
ಪುಚ್ಚು ಹಿಡಿದ ಭಾವನೆಯೂ
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೂಳದು ”

“ ನಾನು ಬಂದೆ ನಿನಗೆ ಸೋತು
ಏಕೆ ದೇಹದೊಂದೆ ಮಾತು ?
ಅಮರವಿಹುದು ಪ್ರೀತಿಯು
ನಂದದಂಥ ಜ್ಯೋತಿಯು ”

“ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೇನು ಅಮರ ?
ದೇಹದಿಂದೆ ಬಾಳ ಸಮರ
ಇರಲಿ ಅಮರ ಪ್ರೀತಿಯು
ವೇದಾಂತವನತ್ತಬೇಡ
ಬಾಳಲಾರೆ ನನ್ನ ಕೂಡ
ನೆತ್ತರಿರದ ನಿನ್ನ ದೇಹ
ಕತ್ತಲೆಯನೆ ಬೀರುವಂಥ
ಹೊತ್ತಿಹೋದ ಜ್ಯೋತಿಯು ”

“ ಸಾವೆ ನನಗೆ ಗತಿಯು ಗೆಳೆಯ
ನೀನೆ ಹೀಗೆ ಅಂದರೆ ”

ಪರ್ವಕುಟಿ ಗ್ರಂಥನಾಲೆ

“ ನೋಡು ಗೆಲತಿ ಪ್ರೀತಿ ಅಮರ
ದೇಹದೊಂದೆ ತೊಂದರೆ
ನಾನು ನಿನ್ನ ವರಿಸಬಹುದು
ನೀನು ಬೆಲೆದು ಬಂದರೆ
ಕೊಬ್ಬಬಹುದು ನೀನು ಏನಾ
ಹಸಿ ಕಡಲೆಯ ತಿಂದರೆ ! ”

“ ನೋಡು ಗೆಲೆಯ ನನ್ನ ಗೆಲತಿ
ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರೇ
ಎಮ್ಮೆಯಂತೆ ಬೆಲೆದಿರುವಳು
ನಾನು ಸಹಾ ಅಂತೆಯೇ
ಆಗಬಹುದು. ನನ್ನ ಹೀಗೆ
ಸೊರಗಿಸಿಹುದು ಚಿಂತೆಯೇ ”

“ ಬಹುದು ಗಿಹುದು ಎಂಬುದೆಲ್ಲ
ಗೆಲತಿ ಎಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯು ?
ಕೆಲವು ಸಮಯ ತಡೆದು ನೋಡು ”

.....

“ ಆಯಿತ್ತಲ್ಲ ರಾತ್ರಿಯು ! ”

ಕಂಡು ಕಂಡು ಕ್ಷಮಿಸಿದನೋ
ಅವರನಾ ತ್ರಿನೇತ್ರಿಯು

ಚೊಚ್ಚಲ ಮಣಕ

“ ಗೆಳತಿ, ನಮ್ಮೀ ಗುಟ್ಟು ನಾಕಿನ್ನು ನಾವೆಂದು
ಸಂಸಾರ ಪೂಡುವದು ಮದುವೆಯಾಗಿ ?”

“ ಗೆಳೆಯ, ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಅನುಮತಿಯ ಕೊಡಬೇಕು
ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ಕತೆಯು ಕಿವಿಗೆ ತಾಗಿ ”

“ ಹಾರು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೆ
ನಾವು ಹೀಗೇ ಕದ್ದು ಕೂಡಬೇಕೇ ?
ನಾಳೆ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ
ಕೇಳಿ ಬರುವೆನು ನೀನು ಮಾತ್ರ ಜೋಕೆ ”

“ ಬೇಡ ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ನನ್ನ ತಂದೆಯು ನಿನ್ನ
ಕೋಪದಲಿ ಬಯ್ಯಬಹುದು
ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮಕೆ ಇಲ್ಲದೊಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು
ನನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೆ ಕೊಯ್ಯಬಹುದು ”

“ ಹಾಗಾದರೇನು ನಾ ಮಾಡುವದು ? ಈ ರೀತಿ
ಕಳ್ಳತನವೆಲ್ಲಿ ತನಕ ?”

“ ನನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಗೊಬ್ಬಳೇ ಮಗು ನಾನು ”

“ ಬಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಅವರ ಮೊದಲ ಮಣಕ !”

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

“ ಒಬ್ಬಳೇ ಮಗಳಾಗಿ ಅವಳ ಪ್ರಾಣವು ನಾನು
ತಡೆ. ತುಂಬುತಿಹುದೆನ್ನ ತಾಯ ಬಸುರು ”

“ ಅದರಿಂದ ನನಗೇನು ? ನನ್ನ ಜತೆಬರುವಿಯೋ ”
ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನು ಬೇಗ ಉಸುರು ”

“ ನನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಪ್ರಾಣವೇ ನನ್ನಲಿದೆ ”

“ ಅದನು ನಾನೀಗಲೇ ಸೆಳೆದು ಬಿಡಲೆ ? ”

“ ಹಾಗಲ್ಲ ತಡೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಹಡೆಯುವವರಿಗೆ ”

“ ಓಹೊ ಮರುಚಲ ಮಣಕ ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ”

“ ನಿನ್ನ ಜತೆಯೆಲ್ಲಿಗೂ ಓಡಿ ಬರುವೆ ”

“ ಲೇಸು. ಹುಟ್ಟಲಿ ತಮ್ಮ—ಗಂಡು ಕರುವೇ ! ”

ಕೂಲಿ

ಇವಳ ಚೆಲುವು ನನ್ನೊಲವಿಗೆ
ಎಂದೊ ಹೇಗೋ ಸೋತಿದೆ
ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೂತಿದೆ
ಬಯಸಿದಂತೆ ಕಾತಿದೆ

ಇವಳ ಚೆಲುವು ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ
ಬಂದಿತೊಂದು ಜೀವವು
ಅದಕೆ ನನ್ನ ಕೂಡ ಮಾತು
ಬೆಳಿಸುವೊಂದು ಹೇವವು

ನನ್ನ ಮಾತನೆಲ್ಲ ನಡಿಸಿ
ದಣಿದರೇನೇ ತಣಿವುದು
ನನ್ನ ಭಾವದಂತೆ ತಾಳ-
ಹಾಕೆ ಕುಣಿದೆ ಕುಣಿವುದು

ಪರ್ಣಕುಟ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಇವಳ ಚೆಲುವಿನಿಂದ ನನಗೆ
ದೊರೆತನೊಬ್ಬ ಕೂಲಿಯು !
ಇರಲು ಇವಳ ಸುತ್ತ ನಮ್ಮ
ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಬೇಲಿಯು
ಕಿವುಡು ನಟಿಸುತ್ತಿರುವೆ ನಾನು
ಹಾರು ಮಾತ ಕೇಳಿಯೂ

ಇವಳ ಚೆಲುವು ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ
ಬಂದಿತೊಂದು ಜೀವವು
ಅದಕೆ ನನ್ನ ಕೂಲಿಮಾಡಿ
ದಣಿಯುವೊಂದು ಹೇವವು !

ಮತ್ಸರ

ಇವಳ ಜತೆಗೆ ಕೈಬೀಸಿ ನಡೆದೆ ತೆಗೆ-
ದೆಲ್ಲ ಅಂಗಿ ಗುಂಡಿ
ಮೂರು ಸಂಜೆ ತಂಗಾಳಿ ! ಎದುರಿಗೇ
ಬಂದಳೊಂದು ಪುಂಡಿ.

ಅವಳು ನನ್ನೆದೆಯ ನೋಡೆ ಇವಳು ಮನ-
ದೊಳಗೆ ಆಗಿ ಚಂಡಿ
“ ಕೆಟ್ಟಗಾಳಿ ಬೀಸಿಹುದು ನಿಮಗೆ ಆ-
ದೀತು ಥಂಡಿ-ಗಿಂಡಿ ”

ಎಂದು ಹೇಳ ಹೇಳುತ್ತ ಹಾಕಿದಳು
ನನ್ನ ಅಂಗಿ ಗುಂಡಿ
ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣಿನಲಿ ನೋಡಿ ಇವಳನೇ
ನಡೆದಳೆಲ್ಲೊ ಪುಂಡಿ !

ಕುರುಡು ಸ್ತ್ರೀತಿ

ಅಂಗೈ ಅಗಲದ ಕನ್ನಡಿಯೆದುರು
ಗಂಡನು ಕುಳಿತಿದ್ದ | ಅವಳ
ಗಂಡನು ಕುಳಿತಿದ್ದ.
ಹೊಸಾ ಹೆಂಡತಿಯದೆಂಥಾ ಚೆದುರು
ಮಾಡದೆಯೇ ಸದ್ದ
ಬಂದಳು
ಹಿಂಬದಿ
ಮಾಡದೆಯೇ ಸದ್ದ

ಮಡದಿ ಚೇಷ್ಟೆಯಲಿ ಬಳುಕಿ ಬಳುಕಿ
ಹೃದಯದಿ ತುಂಬಿದ ಸ್ತ್ರೀತಿಯು ತುಳುಕಿ
ಧೊಪ್ಪನಪ್ಪೆ ಹೌಹಾರಿದನು
ಅಂಗೈ ಅಗಲದ ಕನ್ನಡಿಯೆದುರು
ಕೌರದ ಕತ್ತಿಯು ಮೂಗನು ಕೊರೆದು
“ ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ಸ್ತ್ರೀತಿಯು ಕುರುಡು ”
ಎಂದವ ಚೀರಿದನು !

ಶೃಂಗಾರ ಕರಗಿತ್ತು ಕರುಣೆಯಲ್ಲಿ

ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಬಂದ ಜೋಯಿಸರ ಮಗನನ್ನು
ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು ಅಡಿಗೆ ಕಂಪು
ಹೊಸ್ತಿಲಲಿ ಕಾಲಿಡುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೇಳಿಸಿತು
ಎದುರು ಕಿಡಿಕಿಯ ಹಿಂದೆ ಬಳೆಗಳಿಂಪು

ಬಡಿಸ ಬಂದಾ ವಧುವ ಕೈತಾಗಿ ಮೈನವಿರಿ
ಮುಂಗೈಯವರೆಗು ನೋಡಿದನು ಕದ್ದು
ಕೈಕಾಲ ಕಂಡೆ ತರ್ಕಿಸಿದ ಜೋಯಿಸರ ಮಗ
' ಇರಬೇಕು ಇವಳ ಮೊಗ ಬಹಳ ಮುದ್ದು ! '

ಕಲ್ಪನೆಯ ಶೃಂಗಾರ, ಎದುರು ಷಡ್ರಸ ಧಾರಿ
ಕಾಣಲೆಳಸಿದ ನುಂಗಿದಷ್ಟು ಸಾರಿ

ನೀರಕುಡಿಯುವ ನೆವದಿ ಗೋಣ ಮೇಲೆತ್ತಿದನು
ಮತ್ತೊಂದು ಹಿರಿ ಚೆಲುವು ಕಣ್ಣೆ ಬಿತ್ತು
ದುಂಡು ಮೊಗ. ಕಂದಿಹುದು. ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮವಿಲ್ಲ
“ ಅಪಶಕುನ ! ಇಲ್ಲೇಕೆ ಇಂಥ ಹೊತ್ತು ? ”—

ಅಬ್ಬರಿಸಿದನು ಕಂಡು ಹೆಗಡೆ ಸೊಸೆ ವಿಧವೆಯನು
ಶೃಂಗಾರ ಕರಗಿತ್ತು ಕರುಣೆಯಲ್ಲಿ
ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೋದ ಜೋಯಿಸರ ಮಗ ಬಂದ
ಮಾಸದಿದೆ ಹಿರಿ ಚೆಲುವು ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ

ಪೌರುಷ

“ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲಿ ಬರುವವನೆ
ನಿನಗೆ ನಾನೆಂದಿಗೂ ಒಲಿಯಲೊಲ್ಲೆ
ಪ್ರೀತಿ ನಾಯಿಯ ಹಾಗೆ ಅಂಗಾಲ ಮೂಸಿದರೆ
ಅದಕೆ ಉಡುಗರೆ ಕಾಲ ಬಳಿಯ ಕಲ್ಲೇ ”

“ ಛಕ್ಕರಿಸುವೆಯೆ ಹೆಣ್ಣೆ ? ಲೇಸು ನೋಡೇ ಬಿಡುವೆ
ಇದೊ ಶವಥ ತೊಟ್ಟಿರುವೆ ಕೇಳು ಕೇಳು
ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದೆಳದು
ಮಂಟಪಕೆ ತಾರದಿರೆ ಆಗ ಹೇಳು ”

* * *

ಅಂತಃಪಟವು ಸರಿದು ಮಾಲೆ ಕೊರಳಿಗೆ ಬರಲು
“ ಹೇಗಾಯಿತೇ ನೀರಿ ನನ್ನ ಮಾತು ?
ಗಂಡಸರು ಕೆರಳಿದರೆ ಲೋಕಕೇ ತಳಮಳವು
ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬಂದೆ ನೀನೆ ಸೋತು ! ”

* * *

ನಿಮ್ಮ ಕೆಣಕಿದ ಹೊರತು ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿನಗೆಲ್ಲ ?
ಅಂತೆಯೇ ನುಡಿದೆ ನಾನಂತು ಅಂದು
ಈ ಮಗುವು ಬೆಸೆದಿರಲು ನಮ್ಮೆದೆಯ ' ನಾ ಬಾಲ-
ವಿಧವೆಯಿದ್ದೆನು ' ಹೇಳದೇನು ಇಂದು ?

ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನ

“ ಇದು ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನವು ಇಕೊ ನನ್ನ ಕಾಣಿಕೆಯು
ಮುಡಿದ ಹೂವೊಂದ ಕೊಡು ನೆನಪಿಗಾಗಿ
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬಾಳುವದು ಬರೆದಿಲ್ಲ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ
ಇಂದು ಪರಸತಿ ನೀನು. ನಾ ವಿರಾಗಿ ”

“ ಮೆಲ್ಲಗುಲಿ; ಮಲಗಿರುವ ಪತಿಗೆ ಕೇಳಿಸಬಹುದು
ಹುಟ್ಟಿದೆನು ನಾನೇಕೊ ಹಾಳು ಹೆಣ್ಣು
ತಾಯ್ತಂದೆ ಮಾರಿದರು ನನ್ನ ಈ ದೇಹವನು
ಮನವಿರದೆ ತಾಯಾದೆ: ಬಾಳು ಮಣ್ಣು.

“ ಆ ಸಂಜೆ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿನಗರ್ಪಿಸಿದೆ ನನ್ನ
ದೇವರೇ ಸಾಕ್ಷಿ ನಮ್ಮೊಲವಿಗೈಲ್ಲ
ಏನೇನು ಬರೆದಿಹುದೊ ಈ ಹಾಳು ಹಣೆಯಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬ ಬಲ್ಲ ”

“ ಕೈಮೀರಿಹುದು ವ್ಯರ್ಥ ಅತ್ತತ್ತು ಫಲವೇನು ?
ಮುಡಿದ ಹೂವೊಂದ ಕೊಡು ನೆನಪಿಗಾಗಿ
ಬಂದಂತೆ ಜೀವನವ ಎದುರಿಸದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ
ಸುಖಿಯಾಗು. ನೋಡು ನಾನಾದೆ ಯೋಗಿ ”

“ ಗಂಡಸರ ಎದೆಗಟ್ಟಿ. ಅವರು ಸೈರಿಸ ಬಹುದು
ಹೆಣ್ಣೆ ದೆಯ ತಳಮಳದ ಮಾತೆ ಬೇರೆ ”
“ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಮನವ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಲೆಬೇಕು
ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ ಹಿಂದೆ ನೂರು ಸಾರೆ ? ”

ಪರ್ವಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

“ ಮನೆಯವರು ಹಾಸಿಗೆಯ ಹಿಡಿದಿಹರು ಬಲವಾಗಿ
ಏನು ಅವಸರ ನಿನಗೆ ? ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲು
ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆನೆಯ ಕಲ್ಲು.

“ ಮನೆಯವರು ಹಾಸಿಗೆಯ ಹಿಡಿದಿಹರು ಬಲವಾಗಿ
ವೈದ್ಯ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವ; ಆಸೆಯಿಲ್ಲ.
ಬೈರಾಗಿಯಂತೇಕೆ ನೀನೀಗ ಹೊರಡುವುದು ?
ಮಾಡಿರುವೆ ಎದೆಯ ನಾ ಬಿರುಸು ಕಲ್ಲು

“ ಬೈರಾಗಿಯಾಗದಿರು ಹೆಚ್ಚುವುದು ಈ ದುಕ್ಕ
ಈ ಊರಿನಲ್ಲೆ ಇರು ಇಂದು ರಾತ್ರಿ
ದೂರಿಂದ ಬಂದಿರುವೆ. ವಿಶ್ರಮಿಸು. ಇಕೊ ರೊಕ್ಕ
ವೈದ್ಯನೆಂದುದೆ ಆಗಬಹುದು ಖಾತ್ರಿ. ”

ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟೆ

ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟೆನಿದೊ ನಿನಗೆ ಪ್ರಿಯ
ನಿನಗೆ ಅಂಟಿಹುದು ಘೋರ ಕ್ಷಯ.

ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿನಗಿಡೆ ಈ ರೋಗ
ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು ಈ ಸಂಯೋಗ
ಅಯ್ಯೊ ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟೆ

ಕೂಡಿದ ಮನಗಳ ಹರಿಯುವುದಾಗ
(ಬರೆದಿಹುದೇ ವೈಧವ್ಯದ ಯೋಗ ?)
ಮಸಣದಿ ಬಾಳಾ ಬಟ್ಟೆ
ಅಯ್ಯೊ ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟೆ

ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಸತ್ವವು ನನಗಿಲ್ಲ
(ಸತ್ಯವಾನನೂ ನೀನಲ್ಲ)
ಓ ನಲ್ಲ
ವ್ಯರ್ಥ ಒಲಿದು ಕೆಟ್ಟೆ
ಮಸಣದಿ ಬಾಳಾ ಬಟ್ಟೆ

ಪ್ರೀತಿ ಸಾಲದು

ನಾವು ಕೂಡಿದೀ ಜೀವನ ಸಾಗಲು
ಸಾಲದು ಸಖಿ ಬರಿ ಪ್ರೀತಿ
ಬದುಕಿನ ಉಸಿರೇ ಇದು ಎನಲಾರೆನು
— ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಘನ ನೀತಿ

ಒಂದು ಖಂಡಿ ನಿಜ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಸಿಗುವದೆ ವಾರದ ' ಸೀದಾ ' ?
ಮನೆಯ ಮಾಲಿಕನ (ಅವನ ಮಗಳನೂ)
ಪ್ರೀತಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ರಾಧಾ—

ಅವನು ಆದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಲೇ-
ಬೇಕೆಂಬನು ಪ್ರತಿ ಮಾಸ
ಪೇಟಿಯಲಂತೂ ಮಾಡರು ಯಾರೂ
ನಮ್ಮೊಲವಿನ ಖಾಯಾಸ

ಕಣ್ಣಿ ದ್ದವರಿಗೆ ಬೆಳಕನು ನೀಡದು
ಇರುಳಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಜ್ಯೋತಿ
ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆ ಬೇಕದಕೆ ಹೆಣ್ಣೆ ಇರ-
ದಿದ್ದರೆ ಬತ್ತಿ ಘಜೀತಿ !

ಅನ್ನ ಬೇಯಿಸಲು ನಮ್ಮೆದೆ ಬೆಂಕಿಯು
ಸಾಲದು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕು
ಮುಸುಕು ಹಾಕಿ (ಬೇಕಾದರೆ ತೆಕ್ಕಿಸಿ)
ಮಲಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಕು !

—ಗಿ

ನಿಸಗೊಲಿದೆನು ನಾನೇತಕೊ ಅಂದು
ಹಾಗೆಯೆ ಹಳಿಯುವೆ ನಾನಿಂದು
ಕಾಯದೆಯಿದ್ದರೆ ಮದುವೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ
ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಲ್ಲವು ಎಂದೂ

ನಿಸಗೊಲಿದಾಕ್ಷಣ ಬೇರೊಬ್ಬಳನಾ
ಪ್ರೀತಿಸ ಬಾರದೆ ಎಲ್ಲೂ ?
ಎದೆಯಳಿ ಒಂದೇ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದೇ
ಬಿಂಬವು ಇರುವದು ಸುಳ್ಳು

ಒಂದಿಕೆಯಿಲ್ಲವು ಸಹಜತೆಗೂ ಈ
' ಸಭ್ಯತೆ ' ಎನ್ನುವ ನಡೆಗೂ
ಮನಗಳ ಸೆಳೆತವು ಕುಗ್ಗದು ತಿಳಿದುಕೊ
' ಸಂತತಿ ' ಎನ್ನುವ ಭಿಡೆಗೂ

ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ

ಬಿಂಬಾಧರಗಳ ಬಿಚ್ಚಿದರು । ಸಖಿ
ಹಳಹಳಿಸಲು ನೀ ಹಚ್ಚಿದರು
ಚಂದ್ರಮುಖಿ
ಅಯ್ಯೊ ಸಖಿ

ನಾ ನಿನಗೊಲಿಯುವ ಮುಂಚಿದ್ದವೆ ಈ
ಕುತಾರ ದಂತಗಳೆಲ್ಲಾ ?
ನಿನ್ನ ಮೈ ನೆಣದ ಜತೆಗೆ ಬೆಳೆದಿಹುದು
(ನಾನು ಇಂಥವಳ ನಲ್ಲ !)

ಎದೆಯ ತುಂಬಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯನೆಲ್ಲಾ
ಕಿತ್ತುಕೊಡುವೆ ಇಕೊ ಇಕೊ ಹೆಣ್ಣೆ
ಮುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚು ಆ ದಂತ ಪಂಕ್ತಿಗಳ
(ಮೂಗಿನ ಕೆಳಗೇ ದಿನ್ನೆ !)
ಕಮಲಮುಖಿ
ಅಯ್ಯೊ ಸಖಿ

ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಪರೆ ಏಕೆ ಹರಿಯಿತೋ
ಶಿವಶಿವ ಶಂಭೋ ಮಹದೇವ
ಎಷ್ಟು ಮಿಡುಕಿದರೆ ಏನು ಫಲಾ ? ಅಹ
ಬೆಸುಗೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೇ ಜೀವ

ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು

(ಇವಳ ಜತೆಗೆ ನಾ ಜನರ ಮಧ್ಯದಲಿ
ಹೋಗುವ ಹಟವೆನಗೇಕೆ ?
ಅಂತರಾತ್ಮನೇ ಇಂಥ ತಪ್ಪುಗಳ
ಇನ್ನು ಮಾಡದಿರು ಜೋಕೆ !)
ಕಮಲಮುಖಿ
ಅಯ್ಯೋ ಸಖಿ

ಹಾಡು

ಜತೆಗೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ | ಆತನ
ಜತೆಗೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ | ಅಥವಾ
ಎಂತೋ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ | ಮರೆತು
ನಿಂತೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ
ನಿದ್ದೆ
ನಿಂತೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ | ದೈದೈದೈ
ಆತನು ಬದುಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ
ದ್ದರೆ
ದ್ದರೆ
ಜತೆಗೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ....
ಇತ್ಯಾದಿ

ಬೇಕಾದರೆ ಇರು

ಬೇಕಾದರೆ ಇರು ಸಾಕಾದರೆ ನಡೆ
ನಡೆ ನಿನ್ನಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ
ತಿಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಸಂಬಳವ
ಕಳುಹುವೆ ತಪ್ಪದೆ ನಿನಗೆ
ಸಹಜ ಪ್ರೇಮವನು ಹಂಚಿಕೊಡಲು ಬೇ -
ಡಾ ನಿನ್ನಪ್ಪಣೆ ನನಗೆ

ಒಂದಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಂಗಳನು
ಪ್ರೀತಿಸಬಾರದುಯೆಂದು
ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ
ಬರಡು ಕಾಯದೆಯನಿಂದು
ಏನು ಮಾಡುವೆನು ಗೊತ್ತೆ ? ನೋಡು ಇಕೊ
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನೂ ಕೊಂದು.....
ನಡೆ ನಿನ್ನಪ್ಪನ ಮನೆಗೆ

ಪ್ರೀತಿಗೇ ಜಯ

ಕಾದಲಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದಳು
ತೋಳ ತೆರೆದು
ತೊಡೆಗೆ ಕರೆದು
ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಗಿದಳು
ಲಣ್ಣನೆ
ಅವನ ನತ್ತಿಗೆ ಜಗಿದಳು

ಒಲಿದವನ ತಲೆಯನ್ನೆ ಏರಿ
ಉಗುಳ ಭಾಗೀರತಿಯ ಕಾರಿ
ಪ್ರೀತಿಗೇ ಜಯವೆಂದು ಸಾರಿ
ಪೂಜ್ಯಳಾದಳು ಹೆಂಗಸು
ನಾಚಿ ಕಣ್ಣನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು
ತಪದ ನೆವದಲಿ ಶುಂಭಗಂಡು
ಅಲುಗಲೇ ಇಲ್ಲವು ತುಸೂ !

ನಾನೆಂದಿಗೂ....

ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಿನ್ನಕೊರಳ ಪದಕವೆ ಆಗಿ
ಮರೆತು ಜನತೆಯ, ಜೋತು ಬೀಳಲಾರೆ
ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಲುಮೆಯಾಳದಲಿ ವಿಶ್ವವನ
ಎಂದಿಗೂ ಮುಳುಗಿರಿಸಿ ಬಾಳಲಾರೆ

ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೈ-ಮನಕ್ಕೆ ಜೀವನವನ್ನೆ
ಧಾರೆಯೆರೆಯುವ ಪ್ರೇಮ ವೀರರುಂಟು
ಪ್ರೇಮ ಪ್ರೀತಿಗಳೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆಯಲಿ ನನ್ನ
ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ತೇಲಿಬಿಡುವುದೆಂತು ?

ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಗೊಂದು ಕಳೆಬಂತು ನಿನ್ನಿಂದ
ನೀನೆ ಆ ಸರ್ವಸ್ವವೆನ್ನಲಾರೆ
ನಿನಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ವಿಷಯವಿದೆ ನೆಲದಿ
ಒಲವು ದಾಟಿದೆ ಹೆಣ್ಣಿನೆದೆಯ ಮೇರೆ.

ಹೀಗೆ ನನಗನಿಸಿದುದ ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಲಿಯ ?
ಪ್ರೀತಿಸಲು ವೇಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ ನನಗೆ
ಈ ಬಾಳುವೆಯ ಗಾಣಕೆಲ್ಲ ಗಂಡಸು ಕೋಣ
ಬಳಲಿ ಬರುವೆನು ಮೂರು ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ.

ದಣೆದು ಹೆಣಬಿದ್ದಿರುವ ಇಂಥವೇಳೆ
ನನಗೇಕೆ ನಿನ್ನ ಈ ಪ್ರಣಯಲೀಲೆ ?

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ನನ್ನಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ನಿನ್ನ ಮನ ಚಲಿಸುವದೆ ?
ಬೇರೆ ಬೆನ್ ಹತ್ತಿಹುದೆ ? ಸತ್ಯ ಬೋಗಳು
ಕ್ಷಮಿಸು. ಬಲುಕಟು ನುಡಿದೆ. ಹಿಗೆಯೇ ಅಳುತ್ತಿಹೆಯೆ
ನಾನಿರದ ಹನ್ನೆರಡು ತಾಸು ಹಗಲೂ ?

ಹೆಣ್ಣೆ, ಇಂದಿನ ಬದುಕು ಜೊಂಪಿಗೂ ಅಸುವಿರದ
ಬುದ್ಧಿಯಾಗಕೆ ಕುರಿಯ ತವ ಹೋರೆ
ನಿನಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ವಿಷಯವಿದೆ ನೆಲದಿ
ಒಲವು ದಾಟಿದೆ ಹೆಣ್ಣೆ ನೆದೆಯ ಮೇರೆ.

ರಸಪ್ರಕರಣ

ಎದುರು ಬಿದ್ದ ಮಡದಿ ಹೆಣವೆ
ಆಗಿದ್ದಿತು ವಿಭಾವವು
ಆ ಗಳಿಗೆಗೆ ಅವನೆಯಲಿ
ಶೋಕಸ್ಥಾಯೀ ಭಾವವು
ಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ತೋಯಿಸಿತ್ತು
ಅಳುವಿನ ಅನುಭಾವವು

ಶೋಕದೊಡನೆ ತಲೆದೋರಿತು
ಕೊನೆಗೆ ಶೋಕವನೇ ಮೀರಿತು
ಇನ್ನೊಬ್ಬಳ ನೆನಹಿನ ಆ
ವ್ಯಭಿಚಾರೀ ಭಾವವು !

ನಮ್ಮ ಸಾವು

ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಒಂದಿರುಳು
ಹಾಸಿನಲಿ ಮಾತನಾಡಿದೆವು ನಾವು
ಸಮ್ಮಿಬ್ಬರಲಿ ಮೊದಲು ಯಾರನೊಯ್ಯಲಿ ನಮಗೆ
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತಪ್ಪದಂಥ ಸಾವು ?

“ ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮವು ನೋಡಿ ವೈಧವ್ಯವೇ ಸರಕ
ಮೊದಲು ನನಗೇ ಮರಣ ಬರಲಿ ” ಎಂದು
ಅವಳು ಹೇಳಲು ನುಡಿದೆ “ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಿಹೆ ನೀನು
ವಿಧುರನಿಗೆ ದುಃಖವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು.

ರಾಣಿಯಿಲ್ಲವ ಜೇನು ಗೂಡುಂಟೆ ಲೋಕದಲಿ ?
ಪ್ರೇಮದರಸಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಳಲೆಂತು ? ”
“ ನಿಮಗೇನು ? ನೂರಾರು ‘ ರಾಣಿ’ಗಳು ಕರಿಯುವರು
ನಿಮ್ಮ ಮಡದಿಯ ಚಿತೆಯ ಬಳಿಗೆ ನಿಂತು.”

“ ವಿಧವೆಯರು ಮುದುವೆಯಾಗದ ಮಾತು ಹಳೆಗೊಡ್ಡು
ಗಂಡನನು ಬಿಡುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ”
“ ಮುದುವೆಯಾಗುವ ಮಾತು ಬಿಗಿಯಲ್ಲ, ಮೂಕಮನ
ಬದಲಬೇಕಲ್ಲ ಹೆಂಗರುಳಿನಲ್ಲಿ

“ ಒಬ್ಬನನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತೀರಿತು. ಹೆಣ್ಣು
ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಒಲಿಯಲಾರಳೆಂದೂ ”
“ ಗಂಡಸರ ಪ್ರಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಜವಾಗಿ
ಆದರೇತಕೊ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು—

ಪ್ರಣಯ ಗೀತಗಳು

ಗಂಡಸರ ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಸಂಶಯವ ಮಾಡುವಿರಿ
ಕಳ್ಳ ಹೆರವರನೆಂದು ನಂಬಲಾರ
ಹೀಗಾಗಿ ಒಲಿದು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳು ಕೂಡಿಯೂ
ಆವರ ಮನಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೈಲು ದೂರ ! ”

“ ಹಾಗಾದರಿಬ್ಬರೂ ಒಮ್ಮೆಯೇ ಸಾಯೋಣ
ಹೀಗೆ ಅಷ್ಟುಗೆ ಮೈಯ ಬಿಗಿದ ವೇಳೆ ”
ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಆಸೆ ! ಬಯಸಿದಂತಾಗುವುದೆ ?
ನಮ್ಮಣಿಕೆಯಂತಿಲ್ಲ ಶಿವನ ಲೀಲೆ ”

“ ಹಾಗಾದರೊಬ್ಬರೂ ನಾಯುವದೆ ಬೇಡ. ಸುಖ-
ವಾಗಿರುವ ನಿತ್ಯವೂ ಇಂದಿನಂತೆ ”
“ ಅಲ್ಲೆ, ಬುದ್ಧಿಯನೆಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಿದೆ ? ಸುರುವಾಯ್ತೆ
ಬಿಗಿಹಿಡಿದ ನಿನ್ನಭಾವನೆಯ ಸಂತೆ ? ”

“ ಸಂತೆಯೆಂದೊಡನೆಯೇ ನನಪಾಯ್ತು ನಾಳೆಯೇ
ಸಂತೆ ! ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ತೊಗರಿಬೇಳೆ
ಹಲವು ಸಾಮಾನುಗಳ ತರಲಿಹುದು. ನೀವು ಸಹ
ಬರುವಿರಲ್ಲವೆ ನನ್ನ ಜತೆಗೆ ನಾಳೆ ? ”

ಇರುಳಿನಾ ಹರಟೆಯಲಿ ನಮ್ಮ ಸಾವುಗಳಂಥ
ಗಂಭೀರ ವಿಷಯಗಳು ಬೆಳೆಯಬಹುದೆ ?
ಏಕೊ ಸುರುವಾಗಿ ಸಂತೆಯ ಸೇರಿದಾ ಮಾತ
ನಮ್ಮ ಎದೆಗಳ ನಡುವೆ ಎಳೆಯಬಹುದೆ ?
ಅಂತೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಅದನೆತ್ತಲಿಲ್ಲ
ಮುಂದಿನದ ತಿಳಿದಿಹುದೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲ !

ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ

ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಿದು
ಸಂಬಳಕಾಗಿಯೆ
ಅಂಗೈ ತುರಿಸುತ್ತಿದೆ.
ಕಿಸೆಯೊಳಗೊಂದೂ
ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲದೆ
ಬರಿ ಬರಿದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ.

“ ಅಕ್ಕಿಯ ಬಿಡಿ ಜೋಳವು ಸಹ ಇಲ್ಲ
ತೀರಿದೆ ಹುಳಿ, ಉಪ್ಪು ”

“ ಈ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿ ನಾನೂ ನೀನೂ
ಹುಟ್ಟಿದುದೇ ತಪ್ಪು

“ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬುಡಕೂ ಕಿಸೆಗಳ ತಳಕೂ
ಶೋಧವ ಮಾಡುವೆನು
ಒಂದೆರಡಾಣೆಯು ಸಿಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟರೆ
ವೇಟೆಗೆ ಓಡುವೆನು. ”

“ ಮರತೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸುಬ್ಬಾಭಟ್ಟರು
ಕೊಡಲಿದೆ ಒಂದಾಣೆ ”
ಶಾಬಾಸ್ ನೆನವೇ ! ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ
ಕೊಡಲೆಟ್ಟಿದೆ ಜಾಣೆ ?”

ಪ್ರಣಯ ಗೀತಗಳು

“ ಗೆಳೆಯರು ಎನ್ನುವ ಹಿಂಡೇ ಇದೆಯೆಲ್ಲ
ಅವರಾದರು ಸಾಲ
ಕೊಡಬಾರದೆ ಈ ಗತಿಯನು ನೋಡಿ
ಎಂತಹ ಕಲಿಕಾಲ ”

“ ಅವರಿಗೆ ನಹ ಅಲ್ಲವೆ ತಿಂಗಳಕೊನೆ ?
ನಮ್ಮಂತೇ ಅವರು
ನನ್ನಂತೇ ಹೊರನೋಟಕೆ ನಗುವರು
ಒಡಲಲಿ ಕಹಿ, ಚೋಗರು. ”

“ ಹಾಗಾದರೆ ಇಂದಡಿಗಿಯೆ ಬೇಡವೆ
ಇಲ್ಲಾ ಹಿಡಿ ಹಿಟ್ಟು ”

“ ಈ ಉಂಗುರವನು ಮಾರಲೆ ಅಥವಾ
ತರಲೇ ಅಡವಿಟ್ಟು ?

“ ಅಬ್ಬಾ ಧೈರ್ಯವೆ ಕೈಗಳೆಯುವದೇ
ಇದ್ದೊಂದುಂಗುರವ ?
ಮೂರೇ ದಿನಗಳು ಉಳಿದವು ಇನ್ನು
ಹೇಗಾದರು ಇರುವ ”

“ ಹೆಂಗಸರಿಂದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ
ಗಂಡಸರಂತಲ್ಲ ”

“ ಓ ಹೋ ಗಂಡಸರಿಂದರೆ ಶೂರರು
ಹಣವಿರಬೇಕಲ್ಲ !”

“ ಶೂರರು ಗೀರರು ಎಂದಣಕಿಸದಿರು
ನಿನ್ನವನ ಬಲ್ಲೆ ”

“ ಅವನ ಸುದ್ದಿಯ ತೆಗೆಯುವಿರೇತಕೆ
ಹಳೆ ಜಗಳಕೆ ಸುಳ್ಳೇ ?”

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

“ ದಿಗಡುತ್ತರವನು ಕೊಡದಿರು. ಸುಮ್ಮನೆ
ಕುಳಿತಿರು ನಡೆ ಒಳಗೆ ”

“ ಎಲ್ಲಾ ಹೀಗೇ ಹೆಂಗಸರೆಂದರೆ
ಇವರಿಗೆ ಕಾಲ್ ಕೆಳಗೆ ”

“ ನಾಲಿಗೆ ಬಿಗಿಹಿಡಿ ತ್ರೀಮಂತನ ಮಗ-
ಳಾದರೆ ನನಗೇನು ?
ತ್ರೀಮಂತರನೇ ಕೂಡಿಕೊ ನಡ ನಡ
ಇಲ್ಲೇತಕೆ ನೀನು ?

“ ಅಳುವಿನ ಆಯುಧ ತೆಗೆದೇ ಇರುವವು
ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊ ಬೇಗ
ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಈ ಸಂಸಾರ
ದೇವರೆ ಹಾಳಾಗ

“ ಯುಗಗಳ ಹಾಗೇ ತೋರುವವಯ್ಯೋ
ಈ ದಿನಗಳ ತಾಸು
ಇಂತಹ ಬಾಳುವೆಯೇತಕೆ ಶಿವನ
ಸನ್ಯಾಸವೆ ಲೇಸು. ”

“ ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆಗೆ ವೈರಾಗ್ಯವೆ ವ್ವ ! ”
ಎಂದಳು ನಸು ನಕ್ಕು
ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಾ ತಳಮಳ ಸತ್ತಿತು
ಅಷ್ಟುಗೆಯಲಿ ಸಿಕ್ಕು !

ನೆತ್ತರ: ನೀರು

“ ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ನೆತ್ತರೆ ದಪ್ಪ ”
ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ಅದಕೇ ನನ್ನಪ್ಪ
ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು
ನೆತ್ತರಿಗಿಂತಲೂ ನೀರೇ ಅಳ
ಎಂದೆ ತಂದೆಗಿಂತಲೂ ನೀ ಭಾಳ
ನನಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು

ನೀರಿಗಿಂತಲೂ ನೆತ್ತರೆ ಭಾರ
ಅದರೆ ನೀರಿನದೇ ವಿಸ್ತಾರ
ನೆತ್ತರ ಕೆಳಗೆ
ನೆತ್ತರ ಮೇಲೆ
ನೀರಿನ ತಣ್ಣ ಬಿಸಿ ಧಾರಾ

ನೆತ್ತರ ಬತ್ತಿ
ನೀರೂ ಅರಿ
ಹಾರಲು ಮಣ್ಣು ಬಿಸಿ ಬೂದಿ
ನೀನು ಅಪ್ಪ
ಎಲ್ಲೋ ಗಪ್ಪ
ಕಾಣುವೆ ನಾ ಹೊಸ ಹಾದಿ

ಕಾವ್ಯವೇದನೆ—೨

ಆತ್ಮಶೋಧನೆ

ಹಸ್ತಾಂದೋಲನ

‘ ಪಲಾಯನದ ಕವಿ ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟರು

‘ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ’ಗೆ ಕೈ ಎರಡೆತ್ತರು

ಇವರು ಕವನಿಸಲು ವಿಷಯವೆ ಇಲ್ಲ

ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಷಯವೆ ಎಲ್ಲ

ಕಮಲ, ಕೋಗಿಲೆಯು ಬೇಕೆಲ್ಲ

ಎಮ್ಮೆ, ನಾಯಿಗಳು ಸಾಕೆಲ್ಲ !

‘ ಕಾವ್ಯವೇದನೆ’ಗಳ ತಾ ಕೇಳಿ

‘ ಕಾವ್ಯವೇದನೆ’ಯ ಭರದಿಂ ತಾಳಿ —

ವೇದನೆಯೆಂಬುದು ಪ್ರಸವದ ಕೇಳಿ !

ಹಡೆದರು ತಮ್ಮೀ ಕಾವ್ಯದ ಕಾಳಿ !

*

*

ಜೀವನವೆಂದರೆ ಘನ-ಗಂಭೀರಾ

ಅಲ್ಲದೆ ಬಳ್ಳಿಗಳೊಲು ಸುಕುಮಾರಾ

ಅಂದರೆ ಭಟ್ಟರ ಮನ ಬಲು ಭಾರಾ

ಅವರಿಗೆ ಹಾಡೂ-ವಾಡೂ ಹಗುರಾ

ಏಳದೆ ಜಡವಾಗಿವ್ವರೆ ಮೈ-ಮನ

ಬಾಳುವೆ ಸಹಜವೆ ? ಓ—ಆಕ್ರಂದನ !

ಬುದ್ಧಿಯ ವಸ್ತುವ ಸಲೆ ಹಿಡಿತರಿಸಿ

ಭಾವ ಸಮಾಧಿಯ ಸೆರೆಯಿಂ ಬಿಡಿಸಿ

ಆದಿಮಾನವನ— ಮಂಗನ ಕರಿಸಿ

ಎಲ್ಲಾ ಅಣಕದ ಮೂಲವಿದೆನಿಸಿ,—

ವಕ್ರತೆ ಬರಲಿ, ನಕ್ಕರೆ ನಗಲಿ

ಭಾರ ಕಲ್ಲಿಗೇ ಜೋತಿರಲಿ

ಬಾಳಬಳ್ಳಿ ಅಲರುತ್ತಿರಲಿ

ಅಲರೆ ಫಲವಾಗಿ ಮೆರೆದಿರಲಿ

ಕಾಯಿ— ಭಾರವನು ತೊರೆದಿರಲಿ

ನಗುವೇ ಬಾಳಿನ ಹಿರಿಹೊನ್ನು
ಅಳುವನೆತ್ತಿ ಎಸೆಯಿರಿ ಮಣ್ಣು

*

*

*

ನಗುವು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಸರಕು ?
ಮನುಜನ ಬುದ್ಧಿ ದಿವಾಳಿಯ ಬಿರುಕು
ಭೂಮಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಕಾಲ್ಮರಿ ಜರಕು

ಜೀವ ಕಾಲಿಗೋ-ಕಾಲ್ಮರಿಗೋ
ಕಾಲು ಚಲಿಸಿರೋ-ಕಾಲ್ಮರಿಯೋ
ಭೂಮಿ ಸರಿಯಿತೋ-ಕಾಲು ಸರಿಯಿತೋ
ಕಾಲ ಸರಿಯಿತೋ-ಸಾಲ ಸರಿಯಿತೋ
ಸರ-ಸರ-ಸರ-ಸರ ಸರಿದದ್ದುಂಟು
ನಿಂತವರೆಲ್ಲರು ಬಡಿದರು ಪಂಟು !

*

*

*

ರೇರನ್ ಕೋಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಯು ಬರಿದು
ನಗು, ದ್ವಿಷೋಡಶ ಹಲ್ಲನು ತೆರೆದು
ಬಟ್ಟೆ ದೂರಿಯಲ್ಲಿ ನಬೇಡ
ನಡೆದ ದಾರಿಯೇ ಬಟ್ಟಿಯು ನೋಡ
ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ನಬೇಡ
ವನಮಹೋತ್ಸವವ ಬಿಡಬೇಡ
ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಬೇಡಲೆ ಬೇಡ
ವನಸ್ಪತಿಯ ನೀ ಬಿಡಬೇಡ
ಸತಿಯನಗಿಲ್ಲಾ ಎನಬೇಡ
ಬರುತಿದೆ ಬೇಗನೆ ಹಿಂದೂ ಕೋಡ
ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು
ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದ ಇಟ್ಟುಬಿಡು
ಇದುವೇ ಭಟ್ಟರ ' ಆತ್ಮಶೋಧನ '
ಇನ್ನೇತಕೆ ವರಮಾತ್ಮ ಬೋಧನ ?

ಪರಿವಿಡಿ

೧	ನವೀನ ಸರಸ್ವತಿಗೆ	೧೬	ಪೂರ್ಣ
೨	ಕವಿತೆಗೆ	೧೭	ಇಹಪರ
೩	ಏನುಮಾಡಲಿ ?	೧೮	ಮಾಯಾದೇವಿ
೪	ಪ್ರದರ್ಶನ	೧೯	ಗುಹ್ಯಂ
೫	ಆಜ್ಞೆಯ ಬಯಕೆ	೨೦	ಪ್ರೀತಿ
೬	ಬಾಡಿಗೆಯ ಭಟ	೨೧	ಮನಃಹಣ
೭	ಶುದ್ಧಪ್ರೀತಿ	೨೨	ಹಾಲು
೮	ಪತಿವ್ರತೆಯ ಚಿಂತೆ	೨೩	ಪಿಂಡ
೯	ಮಗಳನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ನೂಕುವಾಗ	೨೪	ನಿಸರ್ಗದ ನಡುವೆ
೧೦	ಕನ್ಯಾರತ್ನ	೨೫	ಬಚ್ಚಲಲ್ಲಿ
೧೧	ಮಿಸ್‌ಮೇಯೋ ಮತ್ತು ನಾನು	೨೬	ಉಗ್ರೋಪಾಸನೆ
೧೨	ದಿವ್ಯಾಂಶದ ತೂಕ	೨೭	ಪಶುಜೀವನ
೧೩	ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಪ್ರೇಮ	೨೮	ಉಂಗುರ
೧೪	ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗ	೨೯	ಸಾಮುದ್ರಿಕ
೧೫	ಸುಖ	೩೦	ಆಕಾಶಗಂಗೆ
		೩೧	ಆತ್ಮಶೋಧನೆ
		೩೨	ಹರಕೆ

ನವೀನ ಸರಸ್ವತಿಗೆ

ಲಕುಮಿಯೊಡನೆ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲಿ ಪಟ್ಟವೇರಿದಾಕೆ
ಸಕಲ ಭಕುತರಿಗೆ ವಿಕಲವಿರದೆ ಪದವಿ ದಯೆಮಾರಿದಾಕೆ

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೊಹರುಗಳನು ತಲೆಗಿಂಬುಮಾಡಿದಾಕೆ
ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರದೂತರನು ಕಳುಹಿ ಸತ್ಪವನು ನೋಡಿದಾಕೆ

ಬಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಳೆ ಮೇಲು ಎಂದೇನೋ ನುಡಿಸುವಾಕೆ
ಆಳವಾಗಿ ಅರಿವವಗೆ ಅನ್ನದ ಚಿಂತೆ ಹಿಡಿಸುವಾಕೆ.

* ಇಂದು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ತಾಯೆ, ಬರಲು ಈ

ಬಿ. ಎ. ಪದವಿ ಸಾಕೇ ?

ಈ ಪದ್ಯಗಳನು ಆ ವ್ಯಾಪ್ತಕವಿ

ಹುಗಿಸಬೇಡ ಜೋಕೆ

---

* ಪಾಠಾಂತರ :

ಇಂದು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಅಮ್ಮ, ಬರಲು ಈ

ಎಂ. ಎ. ಪದವಿ ಸಾಕೇ ?

ಕವಿತೆಗೆ

ಬಾ ಕವಿತೆ ಬಾ ಗೆಳತಿ
ಬಾರೆನ್ನ ನಲ್ಲೆ
ಸಂಸಾರ ಹೂಡಬಾ
ಈ ನಗರದಲ್ಲೆ.

ಮನೆಯೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿಹುದು
ಹಿಡಿದಿರುವೆನೀಗ
ಸಾಕಾಗದೇ ಹೋಗ
ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಜಾಗ.

ಒಂದು ಒಂದೇ ಒಂದು
ಹತ್ತಡಿಯ ಕೋಣೆ
ಅಡಿಗೆ ಜಳಕಗಳೆಲ್ಲ
ಅದರಲೇ ಜಾಣೆ

ಕಿಟಕಿ ಸಹ ಅದಕುಂಟು
ನೀನು ಬಂದು ಸಿಂಮೆಂಟು
ಹಾಕಿದರೆ ಓಡೀತು
ಹೆಗ್ಗಣದ ಸೇನೆ !
ಇಂಥ ಪ್ರಂಶಾತ ಮನೆ
ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣೆ.

ಅತ್ಮಶೋಧನೆ

ಹದಿನೈದೆ ರೂಪಾಯಿ
ಬಾಡಿಗೆಯು ಇದಕ್ಕೆ
ಜತೆಗೆ ನೀನಿರೆ ಚಿನ್ನ
ಸಾಕು ಸಾಕೇ ನನ್ನ
ಸಂಬಳವು-ಐವತ್ತು—
ಸಾಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೇಗ ಬಾ ಸಾಕಾಯ್ತು
ಹೋಟಲಿನ ಊಟ
ಮೇಲಾಗಿ ರೇಶನ್ನಿ—
ನಧಿಕಾರಿ ಕಾಟ.

(ಯಾವುದೋ ಹೆಣ್ಣೊಂದ
ಕರೆತಂದು ತೋರಿ
ಅವಳೆ ಹೆಂಡತಿಯೆಂದು
ಅವನೆದುರು ಸಾರಿ

ಕಾರ್ಡು ಮಾಡಿಸಿ ತಂದೆ
ರೇಶನ್ನ ಕೋಟಾ !)

ಕನಸ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ
ನೀ ಬಂದ ಮೇಲೆ
ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಸುಖ
ಸಂತಸದ ಲೀಲೆ

ನೀನು ಅಡಿಗೆಯ ಮಾಡಿ
ನೀರ ನಾ ಜಗ್ಗಿ
ನೀನು ಮುಸುರಿಯ ತಿಕ್ಕಿ
ಇಬ್ಬರೂ ಹಿಗ್ಗಿ

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

(ಮುಂದಾಳುಗಳ ನಂಬಿ
ತೊಪ್ಪಲವ ಮುಕ್ಕಿ)

ನೀನು ಖಾದಿಯ ನೂತು
ಅರಿವೆಯನು ಗಳಿಸಿ
ನಾನು ತಗಣೆಯ ಕೊಂದು
ನೆತ್ತರವನುಳಿಸಿ
ಅರವಿಂದ ಕಂಪನಿಯ
ವಿಮೆಯನೂ ಇಳಿಸಿ
ಆದರ್ಶರನಿಸೋಣ
ಈ ನಗರದಲ್ಲೇ

ಬಾ ಕವಿತೆ ಬಾ ಗೆಳತಿ
ಬಾರೆನ್ನ ನಲ್ಲೆ !
ಇತ್ಯಾದಿ....

ಏನು ಮಾಡಲಿ ?

ಏನು ಮಾಡಲಿ ವೇಳೆ ಹೋಗದು
ಏತಕೂ ಮನಸಾಗದು.

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲೊ ? ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲೊ ?
ಹೊದೆದುಕೊಳ್ಳಲೊ ? ಬೇಡವೊ ?
ಒಂದು ಬಗೆ ಸೆಕೆ; ಅಲ್ಲ, ತುಸು ಚಳಿ
ಹೊರಗೆ ಬಿಸಿಲೋ ಮೋಡವೊ ?

ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದರೂ ಸಹ
ಖೋಡಿ ಕಣ್ಣೆ ವೆ ಕೂಡದು.
ಚಿಂತೆ ನೂರಾರಿದ್ದರೂ ಈ-
ಗೊಂದು ಕೂಡಾ ಮೂಡದು.

ಓದಲೇ ಪುಸ್ತಕವ ? ಪತ್ರಿಕೆ ?
ಬಂದ ಪತ್ರವನಾದರೂ ?
ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹರಟೆಹೊಡೆಯಲು
ಬರಲಿ ಕಡು ಹಗೆಯಾದರೂ

ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟೊಂದನೂ ಚಟ-
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಟ್ಟೆನು
ಈಗ ಸೇದಲೆ ? ಹೋಗಿ ತರುವವ-
ರಾರು ಬೀಡಿಯ ಕಟ್ಟೆನು ?

ಸರ್ವಕುಟ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಆಗಲೇ ನಾ ರಾಯಭಾರಿಯು
ಸಹರದಾ ಮರುಭೂಮಿಗೆ ?
ಅಥವಾ ಸ್ವಾಲಿನ್ ಮೀಸೆಗೇ ಹುರಿ-
ಹಾಕಿ ಬರಲೇ ರೂಮಿಗೆ ?

ಅನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಿಡಿಸಲೇ ? ನೀ-
ರನ್ನು ಮಂದಿಗೆ ಕುಡಿಸಲೇ ?
ಬಾಂಬುಗಳ ಅಗಿಹಾಕಲೇ ? ಕಾ-
ಶ್ಮೀರದಾಚೆಗೆ ನೂಕಲೇ ?

ಗಾಂಧಿ ಚರಕವ ಹಿಡಿಯಲೇ ? ಅವ-
ನಂತೆ ಸತ್ಯವ ನುಡಿಯಲೇ ?
ಜಿನ್ನನಂತೆ ಸಿಡಿಯಲೇ ? ಬ್ರೂ-
ಮನ್ನನಂತೆ ಕಿಡಿಯಲೇ ?
ಅಥವಾ, (ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸರಾಗಿದೆ)
ಮಡಿಕೆ ತಣ್ಣೀರ ಕುಡಿಯಲೆ ?

ಕೋರಿಯಾ ರಂಗಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ
ಬಿದ್ದ ಹೆಣಗಳ ಹೊರಲಿಯಾ ?
ದೂರವಾಯಿತು. ಏನು ಮಾಡಲಿ ?
ಬಾರಿಸಲೆ ಈ ಮುರಲಿಯಾ ?

ಏನು ಮಾಡಲಿ ವೇಳೆ ಹೋಗದು
ಏತಕೂ ಮನಸಾಗದು
ಇಷ್ಟು ಗೀಚಿದ ಮೇಲೆ ಸಹ ಒಂ-
ದಿಷ್ಟು ಜೊಂಪೂ ಏರದು
ಆಕಳಿಕೆಯೂ ಬಾರದು.

ಪ್ರದರ್ಶನ

ನಗರ ಸಭೆಯು ನಡೆಸಿತೊಮ್ಮೆ
ಮುದುಕಿಯರ ಪ್ರದರ್ಶನ
ತಂದರು ಹಳೆ ಹಣ್ಣು ಮುದುಕಿ-
ಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಅರಿಸಿನ !

ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ಇರಿಸಲೆಂದು
ನಾನು ಸಹಾ ಹೋದೆನು
ಮೊದಲನೆಯಾ ಬಹುಮಾನವ
ಬಯಸಿ ಬಹಳ ಕಾದೆನು.

ಮುದುಕಿಗಳನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ
ನಗರವೆಲ್ಲ ನಡೆಯಿತು
ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಯೆದುರು ಮಾತ್ರ
ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ತಡೆಯಿತು.

ಅನಿಸಿತೆನಗೆ ಮೊದಲನೆಯಾ
ಬಹುಮಾನವೆ ಸಿಕ್ಕಿತು
ಆದರೇನೊ ನಗರವೆಲ್ಲ
ಅಜ್ಜಿ ಕಂಡು ನಕ್ಕಿತು.

ಎಲ್ಲ ಮಂದಿ ತಾವು ತಂದ
ಮುದುಕಿ ಚೆಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿ
ಒದರೆ, ನಾನು ನನ್ನಜ್ಜಿಗೆ
ಕೆಂಪುಕವಳ ತಿನ್ನಿಸಿ-

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ನೋಡಿ ಇವಳ
ತುಟಿಯು ಭೇಟು ಹೊಸಾ ಹವಳ
ಮೈಯ ಬಣ್ಣ ನಿಂಬೆಯು
ಇವಳು ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಕಡೆದ
ಒಂದೇ ಒಂದು ಗೊಂಬೆಯು.

ಎಂದು ಕೂಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ಜನರನೆಲ್ಲ ಕರೆದೆನು
ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲ
ಎಂದು ಅವರ ಜರೆದೆನು.
ನೆರವಿ ಕರಗೆ ಬಹುಮಾನದ
ಆಸೆಯನ್ನೆ ತೊರೆದೆನು.

ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕೆ ತಂದ
ಮುದುಕಿಗಳನು ನೋಡಿದೆ
ಅವರ, ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಚೆಲುವ
ತಿಳಿದು ತೂಕ ಮಾಡಿದೆ.

ಅನಿಸಿತೆನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಕು-
ರೂಪದೊಂದು ಕೋಶವು
ಪ್ರೀತಿಯುಳಿದು ನೋಡೆ ಹರಿವು-
ದೆನಿತೊ ದೃಷ್ಟಿದೋಷವು.

ಅಜ್ಜಿಯ ಬಯಕೆ

ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಗೆ ನೂರು ವರುಷ ತುಂಬುತ ಬಂತು
ಎಂದು ಸಾಯುವಳೆಂಚು ಹೇಳಲೆಂತು ?

ಅವಳ ಮಂಡೆಯಲೊಂದು ಬೊಕ್ಕೆ ಮೂಡುತ್ತಿಹುದು
ಅದರ ಗುಣಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲೇ
ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಇದ್ದು ಬರುವುದನು ಬಯಸಿಹಳು
ಗುಣವಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಸುಳ್ಳೆ ?

“ ಈ ದೇಶವಲಿ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಿಲ್ಲ
ಇಲ್ಲಿ ಆ ಬೊಕ್ಕೆ ಗುಣವಾಗದೆಂದೂ
ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮದ್ದುಗಳ ಮಾಡಿಸುವೆನ್ನುವಿರ ?
ಬೇಡ. ಹುಗಿದೇ ಬಿಡಿರಿ ನನ್ನ ಕೊಂದು.

“ ಅಜ್ಜಿಯಲಿ ಮಮತೆಯಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೊಯ್ದು
ಬದುಕಬೇಕೆಂದರೇ ಬೊಕ್ಕೆ ಕೊಯ್ದು
ಗುಣವಡಿಸಿ, ಇಲ್ಲದಿರೆ ಕೊಂದು ಬಿಡಿರಿ
ಜೀವಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸುಡಿರಿ.”

ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿಗೆ ನೂರು ವರುಷ ತುಂಬುತ ಬಂತು
ನಾಳೆ ಸಾಯಳು ಎಂದು ಹೇಳಲೆಂತು ?

ಅವಳ ಮಂಡೆಯ ಬೊಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರಗಳನು
ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೆಂಥ ಶುದ್ಧ ಮಳ್ಳು !
ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದಿಹ ಅಜ್ಜಿ ಶಾಸ ಸುರಿಯುತ್ತಿಹಳು
“ ನಿಮ್ಮೆದೆಗೆ ಕರುಳಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲು.”

ಪರ್ಣಕುಟ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಮುಟ್ಟಬಹುದೇ ನಮಗೆ ಅವಳ ಶಾಪ ?
ತಟ್ಟಬಹುದೇ ಅವಳ ಕೊಂದ ಪಾಪ ?

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೊಯ್ಯದೇ ಅವಳ ಕೊಂದಾ ಪಾಪ
ನಮಗೆ ತಟ್ಟಲಿ. ಪಾಪಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಪುಣ್ಯಗಳಿಸಿಹೆವು ಮನೆಗಾಗಿ ಸಾವಿರ ಉಳಿಸಿ
ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸಹ ಮುದಿಯ ಹುಚ್ಚು !

ಬಾಡಿಗೆಯ ಭಟ

ಇಲ್ಲ ಎದುರು ಬಂದ ಹಗೆಯ
ಕೊಂದೆಬಿಡುವೆನೆಂಬ ಹಟ
ಇಲ್ಲ ಅವರ ಭೀತಿಯು
ನಾನು ಹಣಕೆ ದುಡಿದ ಭಟ
ಇಲ್ಲ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಿಗಿರುವ
ಮಂದಿಯಲೂ ಪ್ರೀತಿಯು.

ನನಗಾಗಿಯೆ ತೆರೆಯ ಬಹುದು
ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದಿಡ್ಡಿಯು.
ಈ ಬಣಗಳು ಗೆಳೆಯರಾದ-
ರೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅಡ್ಡಿಯು
ಹರಿಯುತಿಹುದು ಹೊಸದಾಗಿ
ತೊಟ್ಟ ಹಳೇ ಚಡ್ಡಿಯು.

ಹಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ-
ರನ್ನು ತುಳಿದು ಮೆಟ್ಟಲಿ
ನಾನು ಬಚಾವಾಗುವಂಥ
ಯುಕ್ತಿಯೊಂದು ಹುಟ್ಟಲಿ
ನನ್ನ ಹೆಣವು ಬಿದ್ದರೂ
ಮನೆಗೆ ಹಣವು ಮುಟ್ಟಲಿ

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನಕೆ ನೆಲದಿ
ಹುಟ್ಟಿದಿಂದು ಬಾಡಿಗೇ
ವೀರ ಶೂರ ಮಹಾಯೋಧ
ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೇಡಿಗೇ
ಓಂ ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿಯೆಂಬ
ಶಾಸ ಜಗದ ಕೇಡಿಗೇ

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಭಟನೆ
ಇಲ್ಲವೆನಿಸುವಂಥ ನಟನೆ
ಕಂಗೊಳಿಸಲಿ, ಮೆರೆಯಲಿ
ಇಂದು ಕೊಲೆ ಒಂದು ಕಲೆ
ಆಗಿರುವದು ಧರಿಯಲಿ
ಎಲ್ಲರು ಇದನರಿಯಲಿ

ನಾನು ಗೆದ್ದೆ ತೀರಬೇಕು
ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಕಾಯದೆ
ಹುರುಪಿನಿಂದ ಅರಿಯ ಕೊಂಡ-
ರೇನು ಬಂತು ಫಾಯದೆ ?
ತೀರುವನಕ ವಾಯದೆ
ಉಳಿದರಾಯ್ತು ಸಾಯದೆ

ಶುದ್ಧ ಪ್ರೀತಿ

ಅಂದು ಅವಳ ನೋಡಿದನು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ
ಚೆಂದ, ಪ್ರೀತಿ, ಆನಂದಯೆಂದು
ಹರಿಸಿದನು ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆಯ.

ತನ್ನ ಮಡದಿಯನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಇವಳ
ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದನು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ
ರಾಣಿ-ಒಡತಿ-ಅರ್ಧಾಂಗಿಯೆಂದು ಮೈ-
ಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮೊಳೆಯ

ಹೊಡೆದುಕೊಂಡ ಗೆಳೆಯ
ಇದೇ ಊರಿಸಲಿ ನಾಳೆ
ಅವರ ಅಪ್ಪರಿಯ ನೋಡೆ
ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ

(ನೀ ಅಂಜಬೇಡ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯಗಾದವಳೆ)
ನಮಗಿಲ್ಲ ತೋರಿಸಿಯೆ ಬಿಡುವ ತನ್ನ ಶುದ್ಧ-
ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಕೊಳೆಯ !

ಪತಿವ್ರತೆಯ ಚಿಂತೆ

ನಮ್ಮಮನೆ ಗಂಡಸರು ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋಗಿಹರು
ಅವರು ಮರಳುವವರೆಗೆ ನನಗೆ ಚಿಂತೆ
ಮುಂಬೈಯು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ನಗರವಾಗಿಹುವಂತೆ
ಸುಖವಾಗಿ ಬಂದಾರೆಯೆಂಬ ಚಿಂತೆ

ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಚಹವ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವರಾರು ?
ಪಾಪ ಅಂಗಡಿವರೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು
ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಿಸಿನೀರು ಸಿಗುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ
ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದರೆ ಸಾಕು

ಆವೂರಿನವರೆಲ್ಲ ಕಿಸೆಕತ್ತರಿಸುವವರು
ಇವರಾದರೋ ಬಹಳ ಸಭ್ಯ (=ಭೋಳೆ)
ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಪುರುಷರನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಲಿ
ನೆಲೆದು ಕೊಳ್ಳುವಳಂತೆ ಕೆಟ್ಟ ಸೂಳೆ

ಬೀದಿಯಲಿ ಮೋಟಾರ ಕಾಟ ಬಹಳೇ ಅಂತೆ
ಅಪಘಾತವಾಗುವದೊ ಏನೊ ದೇವ
ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋದವರು ಮರಳಿ ಬಂದರೆ ಸಾಕು
ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿಹುದೆನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಜೀವ

ಮಗಳನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ನೂಕುವಾಗ

“ ಹೋಗಿಬಾ ಮಗಳೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹರಸುವೆನು
ಬಾಳು ಸುಮಂಗಲೆಯಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ
ತವರ ಹೆಸರನ್ನುಳಿಸು ಪತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಗಳಿಸು
ಮಾಡದಿರು ಮನಬಂದ ಹಾಗೆ ಸಾಲ

ಅತ್ತೆ-ಮಾವದಿರೊಡನೆ ಕೋಳಿ ಕಾಳೆಗ ಹೂಡಿ
ಮುಕ್ಕಟ್ಟಿಗೊಯ್ಯದಿರು ನಿನ್ನ ಪತಿಯ
ಪತಿಗೃಹದಿ ಮಾಡದಿರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀನು
ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯ ಬಳಗದವರ ಸ್ತುತಿಯ

ಕಾಲೇಜು ಚೆನ್ನೆಯರ ಕಂಡವನು ನಿನ್ನ ಪತಿ
ನೋಡಿಕೋ ಅವನ ಬಲು ಜೋಕೆಯಿಂದ
ಇಲ್ಲಿಯಂತೆಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡಕಂಡವರೊಡನೆ
ಸರಸವಾಡಲಿ ಬೇಡ ಮುದ್ದು ಕಂದ

ಮಗಳೆ ಸತ್ಯದ ಮಾತ ಹೇಳುವೆನು ತಿಳಿದುಕೋ
ಸರಿಯಾಗಿ ನೀನಿದರ ತಿರುಳು, ಮರ್ಮ
ಜಾಣ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಗಂಡನೆಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ
ಸುಲಭ ! ಅಂತಹ ನಡತೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ

ಇದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ— ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ
ಹೆರಬೇಡ ಪ್ರತಿವರುಷ ಬಿಡದೆ ನೀನು
ಇನ್ನು ವರುವರುಷವೂ ದೇವರೇ ಕಳಿಸಿದರೆ
ಹೇಳಿರುವೆ ಮೊನ್ನೆ.... ನೆನಪಿಟ್ಟಿಯೇನು ?

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಸವತಿ ಬಂದರೆ ನಿನಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ
ಅವಳೊಡನೆ ಕಲಹವೇ ಬೇಡ ಬಾಲೆ

ಇಷ್ಟು ದಿನ ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದೆ ನಿನ್ನ ಓ ಕರುಳೆ
ಇನ್ನು ಬೇರೆಯ ಕೈಗೆ ನೀಡಲಿಂತು ?
ದೈವೇಚ್ಛೆಯೇ ಹೀಗೆ; ನಾವೇನ ಮಾಡುವಮ
ಮಾನವನು ದೈವದಡಿ ಬಿದ್ದ ಜಂತು

“ ಅಳಬೇಡ ತಂದೆ ನಾ ಹೋಗಿ ಬರುವೆ ”

“ ಹೋಗಿಬಾ ಮರೆಯದಿರು ನನ್ನ ಕರುವೇ ”

× × ×

“ ನಾಲ್ಕೈದರಲ್ಲೊಂದು ಪೀಡೆ ಕಳೆಯಿತು ಇಂದು
ಇವೃತ್ತ ವರುಷ ಈ ಜೀವ ತಿಂದು
ಅಸ್ತವ್ಯ ಗೆದ್ದೆ ! ಸತ್ತವಳ ಮಗಳೂ ಹೋಯ್ತು
ಉಳಿದ ಕೆಲಸವು ‘ ಅವಳ ’ ಕರೆದು ತಂದು ”

ಕನ್ಯಾರತ್ನ

ನಮ್ಮೂರ ಜೋಯಿಸರಿಗೊಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನ
ಅವಳ ಮದುವೆಗೆ ಮಾಡುತಿಹರು ಯತ್ನ.

ಕನ್ನೆ ಕಲಿತವಳಲ್ಲ ಆದರೂ ಬಲುಚೆದುರೆ
ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಂತು ಬಹಳ ಜಾಣೆ
ಜೋಯಿಸರ ಮುಖದಿಂದಲೇವರ್ಣನೆಯ ಕೇಳಿ
“ ನನ್ನ ಮಗಳಂಥವಳ ಬೇರೆ ಕಾಣೆ ”

ನಾನಾದೆಗೊಮ್ಮೆ ಆ ರತ್ನ-ಜ್ಯೋತಿ-ವತಂಗ
ವಧುವರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಜವಾನಿ ಉಂಡೆ
ಸ್ವತಃ ಕಚ್ಚಾಯಗಳ ಬಡಿಸ ಬಂದಾ ಹೆಣ್ಣು
ಅನ್ನ ಕಲಿಸುವುದನೇ ಬಿಟ್ಟು ಕಂಡೆ.

ಅವಳ ಮೊಗದಲಿ ಮೊಳೆತ ಮೀಸೆಗಳನಾದರೂ
ಅವಳ ಸದ್ಗುಣದಿಂದ ತಳ್ಳಬಹುದು
ಅವಳನಪ್ಪುವ ನನ್ನ ತೋಳು ತುಸು ಕುಳ್ಳವೇ
ಆದರೂ ಎಳೆದೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಎಂದೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸುವ ನನ್ನ ಮೆದುಳಿನ ಮೇಲೆ
ಕರ್ಣದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು
ಆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕುಕಿಲು ಆಘಾತಿಸಿದರೂನು
ಬದುಕೆಂತು ಬಂದೆನೋ ಕೂಳುತಿಂದು !

ಇಂದಿಗೂ ಜೋಯಿಸರ ಮಗಳು ಕನ್ಯಾರತ್ನ
ಮಾಡಿ ನೀವೋಮ್ಮೆ ಅದ ಪಡೆವ ಯತ್ನ

ವಿಸ್ ಮೇಯೋ ಮತ್ತು ನಾನು

‘ ಮೇಯೋ ’ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಿ

ಬಂದಳು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ

ಸಹಜವಾಗಿ ಸೋತೆ ನಾನು

ಅವಳ ರೂಪ ವೇಷಕ್ಕೆ

ಅವಳ ನನ್ನ ನಡುವೆಯೇನೋ

ನಡೆದು ನಮ್ಮ ಭ್ರೂಕುಟೆ

ಅಂಕ ಡೊಂಕ ಕೊಂಕಿ ಸೋಂಕಿ

ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕೆಂಡುಟೆ —

ನಿಂತ ವೇಳೆ ನೆನಪಾಯಿತು

ಅವಳು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕ

ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸಲೆ ಕಾಯಿತು

ನನ್ನ ಹಾಳು ಮಸ್ತಕ

ಅವಳ ಪಕ್ಕ ಮುರಿಯುವಂತೆ

ತುಟೆ — ಗಲ್ಲವು — ಹರಿಯುವಂತೆ

ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದನಿತ್ತೆನು

ಬವಳಿ ಬಂದು ಬೀಳಲವಳು

ನಾನು ಕಾಲು ಕಿತ್ತೆನು

ಪಾಪ ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಮರಳಿ

ಬಂದು ಹೆಣವ ಹೊತ್ತೆನು

ಚಿತೆಯ ನೆಚ್ಚ ತೆತ್ತೆನು

ದಿವ್ಯಾಂಶದ ತೂಕ

ಈ ಪ್ರಪಂಚವನು ಪ್ರೇಮವು ನಡಿಸಿದೆ
ಬೇರು ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಎಲ್ಲಕಡೆ
ಇಹುದು ಒಂದು ಮಣ ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮದಲಿ
ದಿವ್ಯಾಂಶವು ಕೇಳಿ ಮೂರು ಧಡೆ

ಶುದ್ಧ ಪ್ರಣಯವದು ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮಗಳ
ಗೊನೆಯು ಎನ್ನಲಿಕೆ ಯಾರ ಭಿಡೆ ?
ಶುದ್ಧ ಒಂದು ಮಣ ಪ್ರಣಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ
ದಿವ್ಯಾಂಶವು ತಿಳಿ ನಾಲ್ಕು ಧಡೆ

ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮಕೂ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಣಯಕೂ
ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಯೇಕೊಂದು ಧಡೆ ?
ದಿವ್ಯಾಂಶದ ಆ ಒಂದು ಧಡೆ
ಅದರ ಕಾರಣವು ರಕ್ತಮಾಂಸಗಳ
ಕಣ್ಣು ಕೊರಳು ತುಟಿ ತೋಳು ತೊಡೆ !

ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಪ್ರೇಮ

ಸೂಳೆ ದೇಹದಲಿ ಸೋಸಿ ಹೋಯಿತೋ
ಅವನ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಮ
ಮಡದಿಗಾಗಿಯೇ ತಂದ ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿ-
ಸಿರುವ ಶುಧ್ಧ ಪ್ರೇಮ !

ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗ

ಪತಿಯ ಮನದಿ ಬೆಲೆಯೆ ಸವತಿ
ತನ್ನ ಬಸಿರ ಜೋಡಿಗೆ
ಪತಿಯ ಬೆನ್ನು
ಬಿಡದ ಹೆಣ್ಣು
ಹೋಗಬೇಕು ಕಾಡಿಗಿ !

ಸುಖ

“ ಅಂದಿನ ಆವೋರಿ ನೋಟ
ಕಳ್ಳವಾತು, ಇರುಳ ಕೂಟ
ಸಿರಿವಂತಿಕೆ, ತಾಯ್ತನ
ಎಲ್ಲವನೂ ಮೀರುವಂಥ
ಸುಖವು ಈಗ ನನಗೆ ” ಎಂತ
ಹೇಳಿ ಮುದುಕಿ ಆತನ—

ಸೋತ ಎಡದ ಕೈಯ ಬಡವ
ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟನು
ಬಲದ ಕೈಯ ಉಗುರಿಂದ
ಬೆನ್ನು ತುರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು !

ಪೂರ್ಣ

ಗಂಡಿಗಿರುವುದೆರಡು ಕಾಲು
ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಹ ಎರಡು ಕಾಲು
ಉಲ್ಲ ಇದಕೆ ವಾದವು
ಇವರು ಅರ್ಥ-- ಹೋಳು ಹೋಳು
ಕೂಟಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬಾಳು
ಪೂರ್ಣವೆಂದು ವೇದವು
ಸಾರುತಿರಲು ಕೇಳಿ " ಹಹಾ !
ಪೂರ್ಣ ಪೂರ್ಣ ನಾನು ಸಹಾ
ನನಗೆ ಕಾಲು ನಾಲ್ಕು " ಎಂದು
ವೇದಗಳನು ಮೂಸಿ, ಮೆಂದು
ಬಂತು ಚತುಷ್ಟಾದವು !

ಇಹ : ಪರ

ಪರದ ಜೆಲುವು ಶಾಸ್ತ್ರತತ್ತ್ವ
ಇಲ್ಲ ಇಹದ ಮಣ್ಣಿಗೆ
ಮನವ ಸೆಳೆವ ಶಕ್ತಿ ನಹಜ
ಆಚೆ ಕೇರಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ
ಆಟಿಯಿಂದ ಅಂಟಿಬಂದ
ರೋಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ

ಮಾಯಾದೇವಿ

ಒಮಕು ವಾಯೆಯುಡಿಗೇ ಗಂಟು
ಬಿಡಿಸಲಾರ ಒಬ್ಬನೂ
ಗೆಳೆಯ ನಡೆ
ಅನನ ಕಡ
ಪಾರಿಸಿ ಕುಡಿ ಪುಬ್ಬನು

ಗುಹ್ಯಂ

ಬಿಗೀ ಬಿಗೀ ಬಿಗಿದಳೋ
ಅವಳು ಎದೆಗೆ ಕುಪ್ಪುಸ
“ ಅಂತೆಯೇನೂ, ಅದರೂನೂ
ಕೆಟ್ಟಿತವಳ ಪುಪ್ಪುಸ

ಪ್ರೀತಿ

ನೊಪಲ ಹೆಣ್ಣು ನೊದಲ ಗಂಡು
ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡು
ಮೈಗೆ ಮೈಗೆ ಮೋಹಗೊಂಡು
ಕೂಡಿ ಕುಣಿದರು

ಹೀಗೆ ಏನವು ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು
ನಲ ತುಂಬಿತು ಅವರು ಹೆತ್ತು
ಹೆತ್ತು ಸೋತು ಹೆಣ್ಣು ಬಿತ್ತು
ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಮದ್ದು
ಅರೆದು ತಣಿದರು

ನುನ : ಹಣ

ಅವಳ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ
ಇಂದಿನವರೆಗೆಗೆ ಬಂದ
ಹಾಸಿ ಹೇಳತೀರದು
ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಹೋದ ಮನವು
ತಿರುಗಿ ಬಂತು. ಕಳೆದ ಹಣವು
ನಾತ್ರ ಮರಳಿಬಾರದು

ಹಾಲು

ಮಸೆಯಲೂ ಸೆರೆಯಲೂ ಹಾಲಿಲ್ಲವೆಂದರೂ
ಗಂಡ ಒದರಿದ: ಬೇಕೆಬೇಕು ಕಾಫಿ
ಎಂತಂತೂ ಮಾಡಿದಳು ಕಾಫಿಯನು ಮಗು ಅತ್ತು
“ ಹಾಲಿಲ್ಲ ” ಅಂದಿತ್ತು ನೋಲೆಯ ಸೀಪಿ

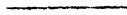

ಪಿಂಡ

ದೊಸ ಸಂಸಾರವ ಹೂಡಿದ ನಗರದಿ
ಆತನು ರೇಶನ್ ಕಾಲದಲಿ
ಮಗನ ವೈಭವನ ನೋಡಲು ಬಂದರು
ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮೇಳದಲಿ

ಎರಡೇ ದಿನವದಿ ತೀರಿತು ಆತನ
ರುಕ್ಮಿಣಿ ರೇಶನ್ ಕೋಟಾ
ವೈಲೇಲೀಸರ ನೆರವಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟಿತು
ಕೃಷ್ಣ ಪೇಟೆಗಳ ತಿರುಗಾಟ

ಪುತ್ರನ ಪೇಚನು ಊಹಿಸಿ ಪಿತ್ತಗಳು
ಹಸಿದೇ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿದರು
ತಮಗೆ ಪಿಂಡಗಳು ಎಂತೋ ಎನ್ನುತ
ಸಾಯುವ ಮುಂಚೇ ನರಳಿದರು

ನಿಸರ್ಗದ ನಡುವೆ

ಸುತ್ತ ಹೇಟಿಯ ಹಿಂಡು
ನಡುವಿಹುದು ಹುಂಜ
ಹೇಸಿ ಹೇಟಿಗಳೆಲ್ಲ
ಹುಂಜಕ್ಕೆ ಚೆಂದ

ಈ ನಿಸರ್ಗದ ಚೆಲುವು
ನನಗೆಲ್ಲ ಚೆಂದ
ಸುತ್ತಲೂ ಹೇಟಿಗಳು
ನಡುವೆ ನಾ ಹುಂಜ !

ಬಚ್ಚಲಲ್ಲಿ

ತಿರೆಯ ತೆರವುಗಳ ತುಂಬಿತು ಬೆಳಗು
ಹೊಂಗದಿರಿಣಕಿತು ಬಚ್ಚಲಿನೊಳಗೂ
ಒಣ್ಣೆ ಸಲೆಂತು ?
ಗಂಡಸು ಸಿಂತು
ಹರಿಸಿರೆ ವೇಪದ ಮಲಿನ ಜಲ—

ಸೀರುವ ಹನಿಯಲಿ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು !
ತಾಜ ಮಹಲವೊಲು ಒಚ್ಚಲ ಕಲ್ಲು !!
ಬಚ್ಚಲು, ಬಾನು
ಎನ್ನುವುದೇನೂ
ಭೇದವೆ ಚೆಲುವಿಗೆ ಇಲ್ಲವಲಾ !
ಬಾಸಿನ ಬಿಂಬವು ನಮ್ಮ ನೆಲ

ಉಗ್ರೋಪಾಸನೆ

ಹೆಂಡತಿಯ ಗುಣಗುಣೂ
ಜೋಗುಳವ ಕೇಳಿ
ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆಯ
ಅವತಾರ ತಾಳಿ
ಗುಡುಗಿದನು ವೆಂಕಪ್ಪ
“ ಸುಮ್ಮನಿರು ರಂಡೆ ”
ವೆಂಕನ ಉಪಾಸನೆಗೆ
ಕಿರುದನಿಯ ವಾಸನೆಯೆ
ಹತ್ತಬಾರದುಯೆಂಬ
ಸತ್ಯ ತಿಳಕೊಂಡೆ !

ಪಶುಜೀವನ

ಚಿನ್ನಾಟದ ಕುನ್ನಿಗಳನು ಕಂಡೆ
ಕಚ್ಚಾಡುವವೆಂದೇ ತಿಳಕೊಂಡೆ
ತಪ್ಪೇ ತಿಳಕೊಂಡೆ
ಪಂಗಡ ಪಂಗಡಗಳ ನಾಯಕರು
ನಸು ನಕ್ಕರು ಕೈಕೈ ಕುಲುಕಿ
ಅಗಲಿದ ಗೆಲೆಯರು ಕೂಡಿದರೆಂದು
ಸುಳ್ಳೇ ನಂಬಿದೆ ನಾನಂದು

ಉಂಗುರ

ಮನುಜಾ ಈ ದೇಹವು
ಕ್ಷಣಭಂಗುರ
ಅಂತೆಯೆ ಬೆರಳಿಗೆ
ನೀನೊಂದುಂಗುರ
ಧರಿಸಿರು; ಅದು ನಿನಗಾಧಾರ
ನೀನೆಲ್ಲಾ ದರೂ
ಬಿದ್ದರೆ ನತ್ತು
ಉಂಗುರ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ವೆಚ್ಚವ ಹೊತ್ತು
ಮಾಡಿಸುವದು ಶವಸಂಸ್ಕಾರ !

ಸಾಢುಢ್ರಿಕ

ಜೋಯಿಸನ ಸತಿಯುರು ಕರೆದಳು
ಅವನ ಕಲಿತ ಢನೋರಢು
ಸತಿಯ ಅಂಗೈ ಗೆರಿಯ ತಿಳಿದು
ತನ್ನ ಢರ್ಭಾಗ್ಯವನು ಹಳಿದು
ಢುರುದಿನವೆ ತೆಗೆಯಿಸಿದಳಾತನ
ಇಡಿ ಇಡೀ ಜೀವನ ವಿಢು !

ಆಕಾಶಗಂಗೆಗೆ

ಕವಿಗಳ ಹಿಂದೇ ಕರೆದಿದೆ ನಿನ್ನನು
ಭೂಮಿಗೆ ಓ ಗಂಗೆ
ಇಳೆಗಳಿಯುವಹುಲು ಯೋಚನೆಗಳ ಬಿಡು
ಮಾಡಿದರೂ ದಂಗೆ.

ದ್ರೋಹಿಯು ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಿ ನನ್ನನು
ಸತ್ಯವ ಸಾರುವೆನು
ಗುಟ್ಟನು ಹೇಳುವೆ. ಯೋಚಿಸು, ನಿನ್ನದೆ
ಹಿತವನು ಕೋರುವೆನು.

ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದರೆ ನಿನಗೇ ತೊಂದರೆ
ಆಗುವೆ ನೀ ರಾಡಿ
ನಿಟ್ಟುಸುರಿನ ಹೊಗೆ ತೋರಿಕೆಗಳ ನಗೆ
ಗಠಾರಗಳ ಕೋಡಿ—

ಭಂಗಿನಿಕೆಲಸಕೆ ನಿನ್ನನು ಹಚ್ಚಿದೆ
ಬಿಟ್ಟರೆ ನನ್ನಾಣೆ
ಅರ್ಧತೊಲೆ ನಿನಗಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿಯು
ಬಳಸಿಕೊ ಅದ ಜಾಣೆ.

ಭೂಮಿಯ ಒಳತನು ಬಗೆದರೆ ಮಾನವ
ಆತಗೆ ನಿನಾ ಹಂಗೆ?
ಸುಲಭದಿ ನಿನ್ನನು ಭಂಗಿಸಲೇ ಈ
ಭಕ್ತಿಯ ಬಲೆ ಗಂಗೆ.

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ನಾಶದಿ ಪಳಗಿದ ಕೈಗಳ ಮಾನವ
ಲೇಸಿಗೆ ತಂತಾನೇ
ದುಡುಕಲಿ ಯುಕ್ತಿಯ ಹುಡುಕಲಿ ನೆಲದಲಿ
ಬಂದುದು ನಿನಗೇನೇ ?

ಕೆಲಸಕೆ ಬಾರದ ಕವಿಗಳು ಕೆಲವರು
ಕರೆಯುತ್ತಿಹರೆಂದು
ಭೂಮಿಗೆ ಬಹುಮತವಿಲ್ಲದೆ ಬಂದರೆ
ನಿನಗೇನೇ ಕುಂದು.

ಭೂಮಿಯ ತೊಳೆಯುವ ಭಂಗಿನಿಯಾಗುವೆ
ನೀ ಇಳಿದರೆ ನೆಲಕೆ
ತರುವೆ ತೊಂದರೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿಹ
ನರಬುದ್ಧಿಯ ಬಲಕೆ
ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂದರೆ
ಅದಕೊಂದಿದೆ ವೇಳೆ
ಮುಗಿಯಲಿ ಭೂಮಿಯ ಪೈಮೇಲೆಲ್ಲಾ
ಯಮರಾಯನ ಲೀಲೆ.

ಒಂದೂ ಹದ್ದೂ ಕಾಗೆಯು ಹಾರದೆ
ಭೂಮಿಯೆ ಬಿದ್ದಾಗ
ಕವಿಗಳು ಯಾರೂ ಕರೆಯುವದಿಲ್ಲ
ಬಾ ನೀ ಎದ್ದಾಗ
ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕವಿಗಳ ಕರೆಯನು
ಕೇಳಿದರೆನ್ನಾಣೆ
ಅರ್ಥತೊಲೆ ನಿನಗಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿಯು
ಬಳಸಿಕೊ ಅದ ಜಾಣೆ.

ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆ

ಹುಡುಕಿದೆ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ
ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ
ಹಳಬರು ಹೇಳಿದ ಆತ್ಮವು ನನಗೆ
ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಗುಡಿಯಲಿ ಬರಿಕಲ್ಲು
ವೇದ ಪುರಾಣದ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ
ಬೆಳೆದಿದೆ ಒಣಹುಲ್ಲು

ಹುಡುಕಿದೆ ಮಗುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಲಿ
ಮಸಣದ ಮಣ್ಣಿನಲಿ
ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.
ಪರಿಕಿಸಿದನು ಚೆಲುವಿನ ಕೆನ್ನೆ
ಒಳಗಡೆ ಬರಿ ಸೊನ್ನೆ

ಹಾರಿದೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ತಳಕೆ
ಕೇಸುರಿಗಳ ಜೋಲೆಯ ಝಳಕೆ
ಅಲ್ಲಿ
ಹೆಣವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ
ಆತ್ಮದ
ಕಣವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೆಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹುಡುಕೇ ಹುಡುಕಿದೆ
ಆತ್ಮವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಪರ್ವ ಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಪುಣ್ಯಕೆ

ಹುಚ್ಚಲಿದಾಡುವ ನನ್ನನು ನೋಡಿ
ಯಾರೂ ನಗಲಿಲ್ಲ !

ಬಳಲುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಸಂಜೆ
ಯತಿಯೊಬ್ಬನ ಕಂಡೆ

ಆತ್ಮದ ಶೋಧನ ಕತೆಯನು ಕೇಳಿ
ಯತಿ ಗಹಗಹಿಸಿದನು
ಹೇಳಿದ ಕೊನೆಗೆ
“ ನಡೆ ಮನೆಗೆ—

ಕಾಣುವೆ ಆತ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ”
ಅನಿಸಿತು: ಅಲೆದಾಡಿದೆ ಸುಳ್ಳೇ.

ಮನೆಯಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೊರಗಿ
ಆತ್ಮವ ಕಾಣದೆಯೇ ಕೊರಗಿ
ಏನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಕುಳಿತಿರಲಾರೋ
ಕರೆದರು. ನೋಡಿದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ
ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ
ನನ್ನುಸಿರಿನ ಸದ್ದಿಲ್ಲ.

ಆ ಕರೆಬಂತು.

ತಡೆಯುವದೆಂತು ?

ಕರೆಯನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ನಡೆದೆ.
ದೊಡ್ಡ ಕಪಾಟಿನ ಬಳಿ ತಡೆದೆ.
ಅದರೊಳಗಿಂದ

“ ಬಾ ಬಾ ಕಂದ ”

ಆತ್ಮಶೋಧನೆ

ಎಂದೆನ್ನಾರೋ ಕರೆಕರೆಯೆ
ಗುರುತಿಸಿ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತರೆಯೆ
ಅದರೊಳಗಿಂದ
“ ಇದೊ ಇದೊ ಕಂದ
ನಾನಿಹೆನಿಲ್ಲಿ
ಹುಡುಕುವೆ ನೀನಲ್ಲಿ ?”

ಸಿಕ್ಕಿತು ! ಸಿಕ್ಕಿತು !
ಆತ್ಮವು ಸಕ್ಕಿತು
ಕಿಟ್ಟಿಲ ಕೋಶದ ನೂರಾ ಐವತ್
ಮೂರನೆ ಪುಟದಲ್ಲಿ
ಹರಿ ಓಂ ಹರ ಓಂ ಹರಿಹರಓಂ ಸತ್
ಆತ್ಮವು ಇನ್ನಲ್ಲಿ ?
ಹಳಬರು ಹೇಳಿದ
ಆತ್ಮವು ಇನ್ನಲ್ಲಿ ?

ಹರಕೆ

ಓಂ ಓಂ ಸತ್ ಹೀಗಾಗಲಿ
ಲೋಕದೆಲ್ಲ ಮನೆಯಲಿ
ಓಂ ದೇವ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ನನೆಯಲಿ !

ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಹಾಲು
ಕಾದು ಕನೆಯು ಕೂಡಲಿ
ಅದಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಪ್ಪುಹಾಕೆ
ಗಟ್ಟಿ ನೂಸರು ಮೂಡಲಿ

ನೂಸರ ಕಡೆಯೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಮುದ್ದೆ
ಮಜ್ಜಿಗೆ ಸಹ ಹೊರಡಲಿ
ಬೆಣ್ಣೆ ಕಾಸಿ ಇಟ್ಟ ಮೇಲೆ
ತುಪ್ಪದ ಹೆರೆ ಹರಡಲಿ

ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ
ಸಂಡಿಗೆಯನು ಕರಿಯಲಿ
(ಕರಿಯುವವಳು ಕೆಮ್ಮಲಿ
ಸಂತಸವೂ ಹೊಮ್ಮಲಿ)
ಹಾಲುಹಳ್ಳ ಹರಿಯಲಿ
ಬೆಣ್ಣೆ ಬಂಡೆ ಝರಿಯಲಿ

ಓಂ ಓಂ ಸತ್ ಹೀಗಾಗಲಿ
ಲೋಕದೆಲ್ಲ ಮನೆಯಲಿ

ಅತ್ಮತೋಧನೆ

ಓ ದೇವ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ
ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ನೆನೆಯಲಿ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ತುಪ್ಪ
ಗಂಡಸರೂ ತಿನ್ನಲಿ
ಪರಮಾತ್ಮನ ಕರುಣೆಯೆಂದು
ಭಕ್ತಿಯಿಂದೆ ಅನ್ನಲಿ

ಮನುವಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ
ಹೆರಲೆ ದಿವಸ ತುಂಬಲು
ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಮಗುವು
ನೋಡಿ, ಬೀರಿ ಬರಲಿ ನಗುವ
ತಂದೆಯಾದ ಗಂಡು ತನ್ನ
ಪಾರುಷವನು ಸಂಬಲು

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಬಾಳಲಿ
ಪ್ರೀತಿ ರಾಜ್ಯವಾಳಲಿ.

ಸೂರ್ಯಹಿಂದ್ರರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ
ಕೆಲಸ ಬಿಡದೆ ಮಾಡಲಿ
ಪರಮಾತ್ಮನು-ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ
ಜಗವನ್ನೆ ನೋಡಲಿ.

ಜನರೆನ್ನಲಿ “ ದೇವ ನಿನ್ನ
ಶಿಶುವು ನಾವು ಕಂಡೆಯಾ ”
ಅವನು ಆಸಕ್ತನಾದಾಗ
ಚಿವುಟೆ ಬಿಡಲಿ ಕುಂಡೆಯ !

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ

ಸಿರಿವಂತಗೆ ಸೂಳೆಯಂತೆ

ಬಾಳು ಸುಲಭವಾಗಲಿ

ಓಂ ಶಾಂತಿ ಓಂ ಶಾಂತಿ

ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ನಾಗಲಿ.

ಮಾನವಕುಲ ಹಗಲಿರುಳೂ

ಜೀವಗತಿಯ ಚಿಂತಿಸಿ

ಆ ಚಿಂತಾಸುಖ ಸಾಗರದಲಿ

ಬೆಂದ ಬಾಳ ಕಂತಿಸಿ

ವರಂಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ

ಕೈವಲ್ಯವ ಕಾಣಲಿ

ಓಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವರಬ್ರಹ್ಮ

ಅಂತು ಇಂತು ಈಗ ನಮ್ಮ

ಮಣ್ಣು-ಬಾಳು ಮಾಣಲಿ

ಅಥವಾ ಮೂಡಿ ಬರಲಿ ಬೇಗ

ಕೋಡು ಜನರ ಗೋಣಲಿ !

ಪರ್ಣಕುಟಿ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಧಾರವಾಡ

ಈ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು :

೧	ವ್ರಪಂಚದ ಕತೆಗಳು ಹೆಗಡೆ ಬಂಧುಗಳು	೦-೧೫-೦
೨	ಶ್ರೀನಾಥ (ನಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ) ಪಂ. ವಿಘ್ನೇಶ್ವರಶರ್ಮ	೦-೧೫-೦
೩	ಕಾಂಚನಮೃಗ ಶ್ರೀ. ವಿ. ಸ. ಖಾಂಡೇಕರರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ ಅನುವಾದಕರು: ಪಾಂ. ದ. ಶಹಾಣೆ	೨-೦-೦
೪	ರಕ್ತಸರೋವರ (ನಾಸ್ತವ ಕತೆಗಳು) ಕುಳಕುಂದ ಶಿವರಾಯ	೧-೪-೦
೫	ನಹ್ಯಾದ್ರಿ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೧-೪-೦
೬	ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು (ಪ್ರಬಂಧ) ಗೌರೀಶ ಕ್ಯಾಕಿಣಿ	೧-೮-೦
೭	ಅವರು ಮತ್ತು ದೇವಕ್ಕೆ (ಎರಡು ನೀಳ್ಗತೆಗಳು) ಐರಣಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ	೧-೮-೦
೮	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೧-೮-೦
೯	ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ (ಜಡ ಹರಟೆಗಳು) ಕೆ. ಟಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ	೧-೦-೦
೧೦	ವಿಜಯ ಯಾತ್ರೆ (ರಾಜಕೀಯ ಕಾದಂಬರಿ) ವಿ. ಎಂ ಇನಾಂದಾರ	೨-೦-೦
೧೧	ಹುಟ್ಟಿದಿದ್ದವನ ಖೂನಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಚತುರಕತೆಗಳು ಶಂಗರಾವ ತಲಚೇರಿಕರ	೧-೦-೦
೧೨	ಏಕೀಕರಣವು ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೆ ? ಶ್ರೀ. ಉರವಕೊಂಡ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು	೧-೦-೦

೧೩	ಪ್ರೀತಿ ಗೌರೀಶ ಕ್ಯಾಕಿಣಿ	೧-೪-೦
೧೪	ಯಕ್ಷನಾಟಕಗಳು ರಾಮಚಂದ್ರಭಟ್ಟ ಹಾಸಣಗಿ	೨-೦-೦
೧೫	ಬುರುಕಿ (ಲಗುಕತೆಗಳು) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೦-೧೨-೦
೧೬	ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ ಅಥವಾ ಬರಲಿರುವ ಸಮಾಜ ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿ	೩-೦-೦
೧೭	ವಡುವಣ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಚಿತ್ರಗಳು) ಪ. ಸಾ. ಭಟ್ಟ	೦-೧೦-೦
೧೮	ಚುಟುಕ (ಮಕ್ಕಳ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೦-೮-೦
೧೯	ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಹಕಾರ ಎಸ್. ಕೆ. ಕಲ್ಲಾಪುರ	೨-೦-೦
೨೦	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳು ಮ. ಗ. ಶೆಟ್ಟಿ	೦-೪-೦
೨೧	ಪಲಾಯಣ (ಲಲಿತ ಕವನಗಳು) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೧-೪-೦
೨೨	ರಕ್ತಾಂಜಲಿ (ರುದ್ರಗೀತಗಳು) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೧-೦-೦
೨೩	ಕಾಲದ ಕರೆ (ಕವನಗಳು) ಜಿ. ವಿ. ಚಿತ್ತಾಲ	೧-೦-೦
೨೪	ಕಾವ್ಯವೇದನೆ (ಪ್ರೇಮಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಶೋಧನೆ) ವಿ. ಜಿ. ಭಟ್ಟ	೧-೮--೦

ಇದೇ ಲೇಖಕರಿಂದ

ಪಲಾಯನ
ರಕ್ತಾಂಜಲಿ
ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ.
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು
'ಬುರುಕಿ
ಎವ್ಯ ಕತೆಗಳು
ಚುಟಕ